

รายงานการศึกษาดูงาน
ณ สาธารณรัฐสังคมนิยมประชาธิปไตยศรีลังกา
ระหว่างวันที่ ๒๙ มิถุนายน – วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๖
ของ
คณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม
สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑

คณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม
สภาผู้แทนราษฎร สำนักกรรมการ ๒

รายงานการศึกษาดูงาน

ณ สาธารณรัฐสังคมนิยมประชาธิปไตยศรีลังกา
ระหว่างวันที่ ๒๙ มิถุนายน – วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๔๖

ของ

คณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม
สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม
สภาผู้แทนราษฎร

ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๔ หมวด ๔ กรรมการ ข้อ ๘๐ (๒๖) ได้บัญญัติว่า

"คณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม" มีอำนาจหน้าที่กระทำการ พิจารณา สอบสวน หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการอุปถัมภ์และคุ้มครองศาสนา การอนุรักษ์ศิลปะ การรักษา ประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น ภูมิปัญญาชาวบ้านและเอกลักษณ์ไทย

คณะกรรมการมีอำนาจตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาปัญหาอันอยู่ในอำนาจ หน้าที่ของคณะกรรมการ แล้วรายงานคณะกรรมการในเวลา que คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีที่คณะอนุกรรมการกระทำการ พิจารณา สอบสวน หรือศึกษาเรื่องใดไม่เสร็จ ภายใเวลาที่กำหนด ให้ประธานคณะอนุกรรมการขออนุญาตขยายเวลาต่อที่ประชุมคณะกรรมการ

คณะอนุกรรมการแต่ละคณะประกอบด้วยคณะอนุกรรมการมีจำนวนไม่เกินสิบคน โดยให้ตั้งจากบุคคลที่เป็นกรรมการในคณะนั้นมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนอนุกรรมการ ทั้งหมด จำนวนนอกจากนั้นให้ที่ประชุมเลือกจากรายชื่อที่กรรมการเสนอ

รายชื่อคณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม สภาผู้แทนราษฎรและคณะ
ในการเดินทางศึกษาดูงาน

ณ สาธารณรัฐสังคมนิยมประชาธิปไตยศรีลังกา
ระหว่างวันที่ ๒๙ มิถุนายน - วันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๖

๑. นายวิชัย ชัยจิตตนิชกุล	ประธานคณะกรรมการ
๒. ร้อยโท ดร.กฤเทพ ไสกระจำง	ประธานที่ปรึกษา
๓. พันตำรวจโท เจ๊ะอิสมาแอ เจ๊ะโมง	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. นายพินิจ จันท์สมบูรณ์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สี่
๕. นายวิจิตร พรพฤทธิพันธ์ุ์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๖. นายสุวรรณ กุ์สุจิริต	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๗. นายอรรถพล มามะ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๘. นายยงยุทธ สุวภาพ	โฆษกคณะกรรมการ
๙. นายจำรัส เวียงสงค์	โฆษกคณะกรรมการ
๑๐. หม่อมราชวงศ์ดำรงดิศ ดิศกุล	โฆษกคณะกรรมการ
๑๑. นายอมรเทพ สมหมาย	เลขานุการคณะกรรมการ
๑๒. นายพรชัย อรรถปรียางกูร	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๑๓. นายระบุ ตั้งทองทวี	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๔. นายประสิทธิ์ ชันธิวิทย์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๕. ดร.สมบุญ ดวงสโมสร	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๖. นางจริยา ชันธิวิทย์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๗. นางศรีสมพงษ์ สถิตยานุรักษ์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๘. นายยุทธชัย รัชตเสริกุล	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๙. ดร.ปราณี เกียรติสุระยานนท์	ผู้อำนวยการประจำคณะกรรมการ
๒๐. นายสุกิจ พุนศรีเกษม	นักวิชาการประจำคณะกรรมการ
๒๑. ร้อยเอก อนุชิต ตันศรีสกุล	เลขานุการประจำคณะกรรมการ
๒๒. นางอารีรัตน์ เลาหล	เลขานุการประจำคณะกรรมการ
๒๓. นางสาวรัชณี อังตระกูล	ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๒
๒๔. นายบำรุง พันธุ์อุบล	ผู้อำนวยการกลุ่มงานคณะกรรมการ การศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม
๒๕. นายทศพล วงศ์ทอง	คณะทำงานของคณะกรรมการสามัญ ประจำสภาผู้แทนราษฎร
๒๖. นายธนกร รัชตสุนทรภรณ์	ผู้ติดตาม

กำหนดการเดินทางศึกษาดูงาน การศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม
ณ สาธารณรัฐสังคมนิยมประชาธิปไตยศรีลังกา

ของ

คณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม สภาผู้แทนราษฎร
ระหว่างวันอาทิตย์ที่ ๒๙ มิถุนายน ถึง วันพฤหัสบดีที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๖

วันอาทิตย์ที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๖

- ๒๑.๔๕ นาฬิกา - ออกเดินทางสู่กรุงโคลัมโบ ประเทศศรีลังกา โดยสายการบิน
บริษัท การบินไทย จำกัด เที่ยวบินที่ TG ๓๐๗
- ๒๓.๔๙ นาฬิกา - ถึงท่าอากาศยานนานาชาติบันดราไนยเก กรุงโคลัมโบ
รับการตรวจลงตราหนังสือเดินทางและพิธีการศุลกากรเสร็จแล้ว
เดินทางสู่ที่พักโรงแรมกาลาดารี

วันจันทร์ที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๖

- ๐๖.๐๐ นาฬิกา - รับประทานอาหารเช้าที่โรงแรม
- ๐๗.๐๐ นาฬิกา - ออกเดินทางสู่เมืองอนูราชปุระ (ประมาณ ๕ ชั่วโมง)
- ๑๒.๐๐ นาฬิกา - รับประทานอาหารกลางวัน
- ๑๓.๐๐ นาฬิกา - ถึงเมืองอนูราชปุระ
- สักการะต้นพระศรีมหาโพธิ์และนมัสการเจ้าอาวาส
- สักการะพระสุวรรณมาลิกเจดีย์
- ศึกษาโบราณคดี ณ โลหปราสาท อภัยคีรีวิหาร
- ๑๖.๐๐ นาฬิกา - ทางสู่เมืองกิริตาล่า (ประมาณ ๓ ชั่วโมง)
- ๑๘.๓๐ นาฬิกา - เข้าที่พัก ณ โรงแรม DEAR PARK HOTEL
- ๑๙.๐๐ นาฬิกา - รับประทานอาหารเย็น

วันอังคารที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖

- ๐๗.๐๐ นาฬิกา - รับประทานอาหารเช้า
- ๐๘.๐๐ นาฬิกา - ออกเดินทางสู่เมืองโปโลนนารูวะ (ประมาณ ๓๐ นาที)
- ๐๘.๓๐ นาฬิกา - ถึงเมืองโปโลนนารูวะ ศึกษาประวัติศาสตร์และโบราณคดี
ณ ปราสาทวิชยันตี ศิลามุนสโตน ศิลาทวารบาล
หอพระเขี้ยวแก้ว และพระพุทธรูปศิลาที่วัดกัลวิหาร
- ๑๒.๐๐ นาฬิกา - รับประทานอาหารกลางวัน

- ๑๓.๐๐ นาฬิกา - ออกเดินทางสู่เมืองสิกรียา (ประมาณ ๑.๓๐ ชั่วโมง)
ศึกษาประวัติศาสตร์และศิลปะ ณ พระราชวังพระเจ้ากัสสเป
อดีตกษัตริย์แห่งศรีลังกา ภาพจิตรกรรมฝาผนังนางอัปสร
- ๑๖.๓๐ นาฬิกา - ออกเดินทางสู่เมืองแคนดี้ (ประมาณ ๓ ชั่วโมง)
- ๑๙.๓๐ นาฬิกา - เข้าที่พัก ณ โรงแรม EARL REGENCY HOTEL รับประทานอาหารเย็น

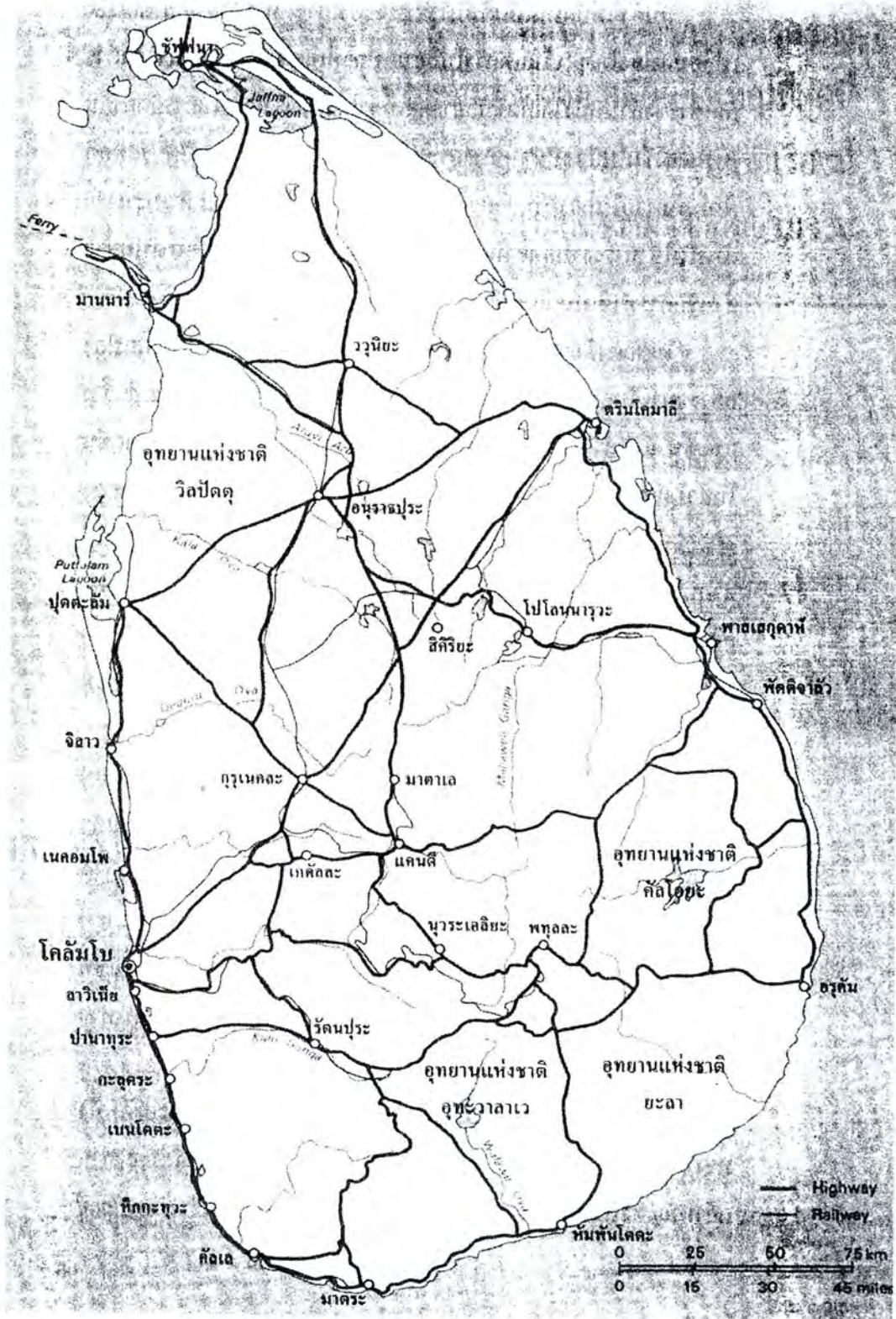
วันพุธที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๖

- ๐๗.๐๐ นาฬิกา - รับประทานอาหารเช้า
- ๐๘.๐๐ นาฬิกา - ศึกษากิจการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมในเมืองแคนดี้ ดังนี้
สวนพฤกษศาสตร์ วัดอัสสิริยา วัดมัลวัตตะ (วัดบุปผาราม)
ทั้งสองวัดนี้เป็นสถานที่ที่ พระมหาเถระชาวไทยครั้งกรุงศรีอยุธยา
คือ พระอุบาลีเถระมาฟื้นฟูกิจการพระพุทธศาสนา พระราชวังที่
เซ็นสัญญาสันติภาพระหว่างรัฐบาลศรีลังกากับรัฐบาลอังกฤษ
เมื่อ ค.ศ. ๑๘๑๕ หรือ พ.ศ. ๒๓๕๘
- ๑๐.๐๐ นาฬิกา - สักการะพระเชี้ยวแก้ว ณ วัดพระเชี้ยวแก้ว
- ๑๒.๐๐ นาฬิกา - รับประทานอาหารกลางวัน
- ๑๒.๓๐ นาฬิกา - ออกเดินทางสู่กรุงโคลัมโบ (ประมาณ ๔ ชั่วโมง)
ระหว่างทางและสักการะพระบรมสารีริกธาตุ ที่วัดกัลยาณีวิหาร
- ๑๕.๓๐ นาฬิกา - เข้าเยี่ยมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพระพุทธศาสนาและวัฒนธรรม
- ๑๖.๐๐ นาฬิกา - เยี่ยมคาราวะ ฯพณฯ เอกอัครราชทูตไทย ประจำกรุงโคลัมโบ
ณ ทำเนียบเอกอัครราชทูตไทย
- ๒๐.๐๐ นาฬิกา - รับประทานอาหารเย็น
- ๒๒.๓๐ นาฬิกา - ออกเดินทางไปสนามบินนานาชาติ บันดราไนยเก

วันพฤหัสบดีที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๖

- ๐๑.๕๐ นาฬิกา - ออกเดินทางกลับกรุงเทพฯ โดยสายการบิน บริษัท การบินไทย จำกัด
เที่ยวบินที่ TG ๓๐๘
- ๐๖.๐๘ นาฬิกา - ถึงสนามบินนานาชาติกรุงเทพฯ โดยสวัสดิภาพ

แผนที่ประเทศศรีลังกา

ที่มา : หนังสืออันว่า...ศรีลังกา โดยพระวิเทศโพธิคุณ

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับประเทศศรีลังกา

ศรีลังกา หมายถึง “เกาะที่มีความเจริญ โชคดีและเป็นศิริมงคล” เป็นเกาะเล็ก ๆ อยู่ทางตอนใต้ของอินเดีย ซึ่งคนไทยรู้จัก “เกาะลังกา” มาแต่สมัยโบราณ เพราะเป็นประเทศที่นับถือพุทธศาสนาฝ่าย “เถรวาท” เช่นเดียวกับไทย ชาวศรีลังกาเชื่อว่าประวัติศาสตร์ของประเทศตนเก่าแก่และเกิดขึ้นพร้อมกับพุทธศักราชเมื่อกว่า ๒,๕๐๐ ปี มาแล้ว

ศรีลังกาเคยตกอยู่ภายใต้การปกครองของโปรตุเกส ฮอลแลนด์และอังกฤษ และได้รับเอกราชจากอังกฤษเมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๘๑

ที่ตั้ง	ศรีลังกาเป็นเกาะที่มีความยาว ๓๕๓ กิโลเมตร กว้าง ๑๘๓ กิโลเมตร มีพื้นที่ ๖๖,๐๐๐ ตร.กม.
เมืองหลวง	กรุงโคลัมโบ ทางราชการของศรีลังกาถือว่า กรุงโคลัมโบเป็น Commercial Capital ส่วนเมืองหลวงที่แท้จริง ศรีชัยวัฒน์ปุระ หรือ Sri Jayawardenepura (จากหนังสือ Sri Lanka Isle of Delight)
ประชากร	๑๙ ล้านคน (๒๕๕๓) ชาวสิงหล (Sinhalese) ร้อยละ ๗๔ ทมิฬ (Tamils) ร้อยละ ๑๘ มุสลิม ร้อยละ ๗ ที่เหลือ คือ มัวร์ (moors) เบอร์เกอร์ (Burghers) และ เวทย์ (Veddahs)
ความหนาแน่น	๒๗๐ คนต่อ ตร.กม.
ภาษาที่ใช้	สิงหล ทมิฬ และอังกฤษ
ศาสนา	พุทธ ร้อยละ ๖๘ ฮินดู ร้อยละ ๑๕ คริสต์ ร้อยละ ๘ อิสลาม ร้อยละ ๘
สินค้าส่งออก	เครื่องนุ่งห่ม อัญมณี และชา
ภูมิอากาศ	ที่ราบลุ่มเขตร้อน อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๗ - ๑๖ องศาเซลเซียส
สกุลเงิน	ศรีลังการูปี
อัตราแลกเปลี่ยน	๑ ดอลลาร์สหรัฐ ต่อ ๗๘ รูปี หรือประมาณ ๑ รูปี ต่อ ๐.๕๐ บาท
ภาษีท่าอากาศยาน	๕๐๐ รูป
การปกครอง	ศรีลังกามีประธานาธิบดีเป็นประมุขของรัฐ และหัวหน้ารัฐบาล

(ข้อมูลจากกรมการกงสุล กระทรวงการต่างประเทศ)

ประวัติความเป็นมา ประเทศศรีลังกา

ประชาชนชาวศรีลังกา ตามประวัติที่มีบันทึกไว้ในพงศาวดารมหาวงศ์ กล่าวว่า ชนเผ่า อารยัน หรือเผ่าอริยกะ ได้อพยพลงมาจากตอนเหนือของประเทศอินเดีย เมื่อ ๒๔๓๙ ปีที่แล้ว และได้มาตั้งรกรากอยู่บนเกาะนี้ ต่อมาได้รวมตัวกันตั้งเมืองหลวงแห่งแรกที่ เกือบกึ่งกลางของเกาะ ซึ่งค่อนข้างไปทางเหนือ และขนานนามราชธานีของตนว่า "อนูราชปุระ" เป็นเมืองหลวงแห่งแรกของประเทศศรีลังกา คัมภีร์มหาวงศ์หรือพงศาวดารลังกากล่าวว่าสร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๙๔๓ โดยพระเจ้าปัดชุกากัย และเป็นเมืองหลวงอยู่กว่า ๑,๐๐๐ ปี อยู่ห่างจากกรุงโคลัมโบ ๒๐๕ กิโลเมตร และจัดระบบการปกครองในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ หรือระบอบราชาธิปไตย โดยพระมหากษัตริย์เป็นองค์พระประมุข ทรงมีพระราชอำนาจเด็ดขาดในการปกครองแผ่นดินของพระองค์

อนูราชปุระ เจริญก้าวหน้ามาได้เกือบพันปีปกครองโดยพระมหากษัตริย์หลายพระองค์ล้วนแต่เสื่อมใสศรัทธาในพระพุทธศาสนา ครั้นต่อมาได้ถูกพวกทมิฬยกทัพบุกเข้าตีประกอบกับความไม่ปรองดองสามัคคีกันระหว่างเชื้อพระองค์ว่าด้วยเรื่องการสืบสันตติวงศ์ตั้งนั้น องค์พระมหากษัตริย์ พร้อมด้วยเชื้อพระองค์และประชาชนพลเมือง จึงพากันอพยพหลบลงมาตั้งเมืองใหม่ ณ บริเวณเกือบกึ่งกลางของเกาะและต่อไปทางตะวันออกห่างจากนครหลวงปัจจุบันคือ โคลัมโบ ๒๑๖ กิโลเมตร และขนานนามนครหลวงแห่งใหม่ของตนว่า "โปโลนนารูวะ" ปกครองด้วยระบอบราชาธิปไตย พระมหากษัตริย์ทรงปกครองไพร่ฟ้าของแผ่นดินด้วยพระปรีชาญาณในเรื่องการดำรงชีวิตอย่างอยู่เย็นเป็นสุขตามอัธยาศัย โดยเฉพาะเรื่องน้ำกินน้ำใช้เพื่อการเพาะปลูกพืชพันธุ์ธัญญาหาร เช่น พระมหากษัตริย์ทรงพระนามว่า พระเจ้าปราคกรมพาหุ พระองค์สร้างสถานที่เก็บน้ำอันกว้างใหญ่มาก เป็นทะเลสาบขนาดใหญ่ จนได้รับการขนานนามว่า "ทะเลพระเจ้าปราคกรม" เป็นอ่างเก็บกักน้ำที่ไหลลงมาจากภูเขาที่ล้อมรอบบริเวณเมื่อยามฝนตกลงมา ชาวเมืองจึงไม่มีปัญหาเรื่องน้ำกินน้ำใช้

นครโปโลนนารูวะ ได้เจริญรุ่งเรืองมานานประมาณเกือบ ๒ ศตวรรษ ก็ถึงการวิบัติเสื่อมสิ้นลง ส่งผลให้พระมหากษัตริย์ พระประยูรญาติ และประชาชนพากันอพยพหลบหนีลงมาทางตอนใต้ เกือบกึ่งกลางของเกาะ แล้วตั้งนครหลวงแห่งที่สามขึ้น มีชื่อว่า มหานครสิริรัตนชั้นปุระ ในถิ่นทำเลอันสวยงามเพราะอยู่ย่านหุบเขาอันกว้างใหญ่ เป็นพื้นที่ที่อยู่สูงกว่าน้ำทะเล ๑,๔๐๐ ฟุต อุดมสมบูรณ์ไปด้วยพฤษชาตินานาพันธุ์ เขียวชะอุ่ม อากาศเย็นสบายตลอดปี ผลผลิตทางเกษตรก็ดีเยี่ยม ประชาชนทั้งปวง ก็ดำรงตนอย่างอยู่ดีมีสุข

นครแคนดี คือชื่อย่อของราชธานีแห่งที่สามของชาวศรีลังกา ต่อมาถูกบุกรุกและพ่ายแก่ผู้รุกรานจากประเทศมหาอำนาจตะวันตก และประเทศอังกฤษผู้ชนะเข้าครอบครองเกาะมรกตแห่งเอเชีย ในปี ค.ศ. ๑๘๑๕ (พ.ศ. ๒๓๕๘) ต่อจากนั้นเกาะมรกตแห่งเอเชีย ก็ถูกทั้งโปรตุเกสและฮอลันดา ผลัดกันเข้ายึดครองอีกด้วย เป็นอันสิ้นสุดยุคและระบบการปกครองในระบอบราชาธิปไตยของศรีลังกา กรุงแคนดี จึงเป็นราชธานีแห่งสุดท้ายของพระมหากษัตริย์ในราชวงศ์ที่ทรงปกครองติดต่อกันมากกว่า ๒,๔๓๙ ปี

ประเทศศรีลังกาปกครองด้วยระบบสาธารณรัฐสังคมนิยมประชาธิปไตย (Democratic Socialism) มีประธานาธิบดีเป็นประมุขของรัฐ มาจากการเลือกตั้งดำรงตำแหน่งสมัยละ ๖ ปี มีนายกรัฐมนตรีเป็นประมุขฝ่ายบริหาร และประธานศาลฎีกา เป็นประมุข ฝ่ายตุลาการ (และขณะนี้มีปัญหาทางการเมือง คือกรณีพิพาทระหว่างรัฐบาลกับฝ่ายทมิฬพ็อลแลม ซึ่งเป็นกลุ่มการเมืองกลุ่มน้อยอยู่ทางตอนเหนือของประเทศ) นครหลวงปัจจุบันคือกรุงโคลัมโบ

ศาสนาในประเทศศรีลังกา

ประชาชนชาวศรีลังกา ๗๐% นับถือพระพุทธศาสนา นิกายเถรวาท อีก ๓๐% นับถือศาสนาฮินดู ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม และศาสนาอื่น ๆ ตามศรัทธา ๗๐% ของประชากรที่นับถือพระพุทธศาสนา เป็นชาวสิงหลเป็นส่วนใหญ่ ชาวทมิฬส่วนมากนับถือศาสนาฮินดู นอกเหนือจากนั้น ก็เลือกนับถือศาสนาที่ตนมีความเลื่อมใสศรัทธา ประชาชนชาวเกาะศรีลังกา แม้ว่าจะนับถือศาสนาแตกต่างกัน แต่ก็ไม่มีข้อขัดแย้งกรณีพิพาททางศาสนา ประเด็นที่น่าสนใจมากเป็นพิเศษ ก็คือในรัฐบาลบริหารประเทศศรีลังกา มีกระทรวงการพระพุทธศาสนาและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพระพุทธศาสนา คือ ฯพณฯ W.J.M. Lokubandara คณะสงฆ์ในพระพุทธศาสนาประเทศศรีลังกาแบ่งออกเป็นคณะใหญ่ได้ ๒ ฝ่ายคือ :

๑. ฝ่ายคามวาสี มีสมเด็จพระสังฆราช เป็นองค์ประมุข
 ๒. ฝ่ายอรัญญวาสี มีสมเด็จพระสังฆราช เป็นองค์ประมุข
- รวมเป็นสมเด็จพระสังฆราช ๒ พระองค์

ส่วนนิกายของคณะสงฆ์ในศรีลังกา มี ๓ นิกาย ดังนี้

๑. สยามวงศ์ หรืออุบาลีวงศ์ แยกนิกายย่อยออกเป็น ๒ นิกาย คือนิกายมัลลวัตตะ และนิกายอัศศิริยะ
๒. รามัญนิกาย
๓. อมรปุรณิกาย

ในแต่ละเขตการปกครองยังมีเจ้าคณะใหญ่ปกครอง ซึ่งมีตำแหน่งเรียกว่า พระมหานายกฯ ซึ่งเทียบได้กับเจ้าคณะใหญ่หนกลาง หนเหนือ หนตะวันออกเฉียงเหนือ และหนใต้ของไทยเรา

หลักการและเหตุผล

คณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ภายใต้การนำของนายแพทย์วิชัย ชัยจิตวณิชกุล ประธานคณะกรรมการ ได้เดินทางไปนมัสการสังเวชนียสถาน ๔ แห่ง ณ ประเทศอินเดียมาแล้ว เมื่อเดือนมกราคม ๒๕๔๖ นี้ กรรมการทุกท่าน ตลอดจนผู้ร่วมเดินทางไปครั้งนั้น มีจิตศรัทธาในพระพุทธองค์มั่นคงขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พระกรุณาคุณในพระพุทธองค์ที่ทรงมีต่อพุทธบริษัทอย่างไม่เลือกเชื้อชาติ ชั้น วรรณะ แม้แต่เกาะของคนที่มีฝ่ามือแดง (ตามปณิณทวิป) หรือที่เรารู้จักกันในปัจจุบันว่า ประเทศศรีลังกา แต่ถ้าจะเรียกอย่างเต็มทีและเป็นทางการต้องเรียกว่า ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมประชาธิปไตยศรีลังกา

ตามหนังสือมหาวงศ์ หรือพงศาวดารของศรีลังกาได้บันทึกไว้ว่า พระพุทธองค์เสด็จมาโปรดเวไนยสัตว์ที่ประเทศศรีลังกาถึงสามครั้ง จึงเป็นการเหมาะสมอย่างยิ่งที่คณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม สภาผู้แทนราษฎร ที่จะดำเนินตามรอยพระพุทธบาท ณ ประเทศศรีลังกา และศึกษาดูงานด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ไปด้วยในเวลาเดียวกัน ดังนั้นช่วงปิดสมัยประชุมสามัญ สมัยที่ ๑ ปี พ.ศ. ๒๕๔๖ นี้ คณะกรรมการฯ จึงมีมติเดินทางไปประเทศศรีลังกา

อีกประการหนึ่ง ประเทศศรีลังกา มีศาสนสถานในพระพุทธศาสนา และสถานที่ทางโบราณคดีและประวัติศาสตร์ได้รับยกย่องว่าเป็นมรดกโลก ดังนี้

๑. เมืองอนูราธปุรี หรือเมืองอนูราธปุระ เมืองหลวงแห่งแรกของประเทศศรีลังกา อยู่ทางจังหวัดภาคเหนือ มีสถานที่อันน่าสนใจทางพระพุทธศาสนาและประวัติศาสตร์ซึ่งเป็นองค์ประกอบของมรดกโลกรวม ๒๓ แห่ง อาทิเช่น สุวรรณมาลิกเจดีย์ (Ruwanwelisaya) ฯลฯ โลหปราสาท แต่ชาวศรีลังกาเรียกว่า Ratna Prasada

๒. เมืองโปโลนนารูวะ เมืองหลวงสมัยกลางของประเทศศรีลังกา อยู่ทางจังหวัดภาคกลาง มีสถานที่อันเป็นที่น่าสนใจทางประวัติศาสตร์ องค์ประกอบของมรดกโลกรวมถึง ๓๒ แห่ง มีอาทิเช่นสถูปที่ยังพอมองเห็นชัดเจนประมาณ ๑๕ องค์ พระวิหารที่ประดิษฐานพระธาตุเขี้ยวแก้ว (ในอดีต) มีชื่อเรียกว่า วัฏฏทาเก หรือ Watdage ฯลฯ ปราสาทไพชยนต์ หรือวิชยันติปราสาท

๓. เมืองสิขิริยา เรียกตามสำนวนชาวตะวันตกว่า เมืองศิลาปราการ หรือ SIGIRIYA ROCK FORTRESS of 5th Century A.D. มีองค์ประกอบของมรดกโลกที่ตั้งอยู่บนพื้นราบ และมีปราสาทหรือพระราชวังบนยอดเขาสูง ๓๖๐ เมตร เหนือระดับน้ำทะเล มีองค์ประกอบของมรดกโลก อาทิเช่น จิตรกรรมผนังถ้ำ อายุ ๑,๕๐๐ ปี มีภาพนางเทพอัปสร เป็นภาพเขียนแบบ Fresco หรือภาพสีน้ำบนผนังที่เขียนเมื่อปูนยังหมาด ๆ

๔. เมืองแคนติ เมืองมรดกโลกที่ยังมีชีวิตอยู่ หรือ living city เป็นเมืองหลวงของประเทศศรีลังกาล่าสุดก่อนที่จะย้ายไปตั้งอยู่ที่เมืองโคลัมโบ

ทั้งสี่เมืองนี้ คณะกรรมการฯ ต้องใช้เวลาเดินทางศึกษาดูงาน ๔ คืน ๕ วัน จึงมีรายละเอียดด้านการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมมากมาย ดังที่จะเสนอรายงานต่อไปตามลำดับเมืองที่กล่าวชื่อไว้แล้ว

๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๖

ศึกษาดูงานการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

เมืองอนูราชปุระ เมืองมรดกโลก

- * สักการะต้นพระศรีมหาโพธิ์ อายุ ๒๒๕๐ ปี
- * โถหปราสาท องค์ที่สองในโลก
- * สุวรรณบาติกเจดีย์ ทรงลังกา มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๒๔๕ ฟุต

สูง ๑๗๘ ฟุต

องค์ครรภ์ธาตุเนื้อที่ ๔๗๕ ตารางฟุต ปริมาตรมีเนื้อที่ ๑๒.๕ ไร่

รูป

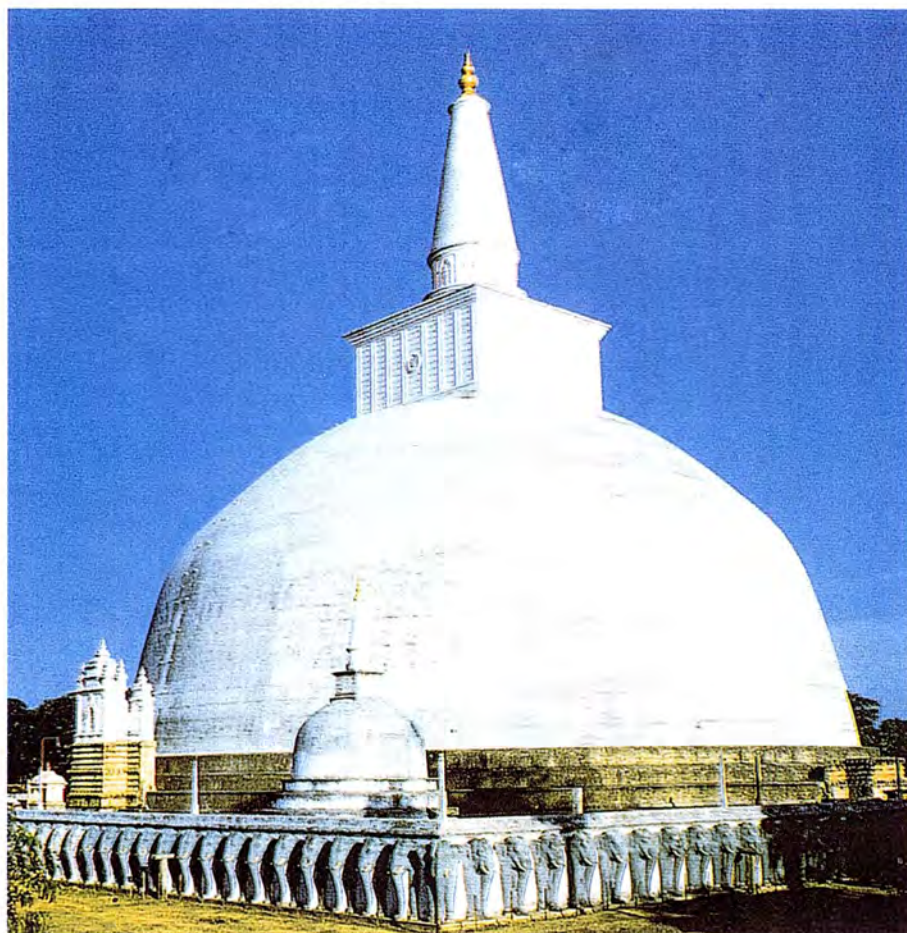
สักการะต้นพระศรีมหาโพธิ์

นมัสการและถวายเครื่องสังฆภัณฑ์แด่เจ้าอาวาสที่บำรุงรักษาพระศรีมหาโพธิ์
ทางวัดจัดขบวนแห่ปราเสรา ต้อนรับคณะกรรมการด้วย

ทัศนศึกษาโบราณสถาน “โลหะปราสาท” องค์ที่สองในโลก อาคารที่เห็นด้านหลังคือ
โลหะปราสาทจำลองที่รัฐบาลศรีลังกาสร้างขึ้นตามหลักฐานที่เชื่อว่าโลหะปราสาทจริงมีลักษณะเช่นนี้

สักการะพระสุวรรณมาลิกเจดีย์

การดูงาน

๑. วันจันทร์ที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๖ เวลา ๑๓.๐๐ นาฬิกา ถึงเวลา ๑๖.๐๐ นาฬิกา
ศึกษาดูงาน ณ เมืองมรดกโลกอนุราชปุระ สักการะต้นพระศรีมหาโพธิ์

นครหลวงแห่งแรกของศรีลังกา คือ อนุราชปุระ ได้รับการประกาศให้เป็นมรดกโลกแห่งที่ ๑ ของศรีลังกา เพราะเป็นราชธานีของพระมหากษัตริย์สิงหล หลายศตวรรษ มีวัดที่สำคัญมาก คือ วัดต้นพระศรีมหาโพธิ์ ซึ่งมีอายุ ๒,๓๑๐ ปี ตามประวัติที่บันทึกไว้ในตำนานมหาวงศ์ กล่าวว่พระสังฆมิตตาเถรี พระราชธิดาพระเจ้าอโศกมหาราช พระมหากษัตริย์ผู้ทรงมีความเลื่อมใสศรัทธาในพระพุทธศาสนาเป็นอย่างยิ่ง และพระราชโอรสพระองค์หนึ่ง พระนามว่า เจ้าชายมหินทะ ก็ได้บรรพชาอุปสมบทในพระพุทธศาสนา เมื่อสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธะเจ้าเสด็จดับขันธปรินิพพานได้ ๒๒๗ ปีได้มีการจัดทำตติยสังคายนา ร้อยกรอง ทั้งพระวินัย และพระธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า โดยคณะสงฆ์ผู้ทรงธรรมทรงวินัย คือผู้รู้จริงว่า ข้อใดเป็นพระวินัยและพระธรรมที่ถูกต้องถ่องแท้เที่ยงตรง ก็ให้คงเอาไว้เป็นหลักปริยัติและปฏิบัติต่อไป ข้อใดที่ผิดเพี้ยนบิดเบือน ซึ่งไม่ใช่พระพุทพจน์ที่แท้จริง ก็ให้กำจัดตัดทิ้งไป ใช้เวลาดำเนินการสังคายนา ๙ เดือน จึงแล้วเสร็จ

การทำสังคายนาที่มีมาแล้วทั้งหมด ๖ ครั้ง คือในอินเดีย ๓ ครั้ง ในศรีลังกา ๒ ครั้ง และในพม่า ๑ ครั้ง ดังนั้น จึงเรียกว่าพระพุทธศาสนาฝ่ายเถรวาท เพราะพระเถระผู้ใหญ่ผู้รู้แจ้งรู้จริงได้สืบต่อ ๆ กันมาในระบบมุขปาฐะในการทำตติยสังคายนา มีพระโมคคัลลีสบุตรตติสสมหาเถระ เป็นประธานฝ่ายสงฆ์ และพระเจ้าอโศกมหาราช ทรงเป็นองค์ศาสนูปถัมภกได้กระทำที่เมืองปาฏลีบุตร (ปัจจุบันคือเมืองปัตตนะ ซึ่งเป็นเมืองหลวงของรัฐพิหารประเทศอินเดีย)

เมื่อพระพุทธศาสนายุกาลผ่านไปได้ ๒๓๕ ปี พระโมคคัลลีสบุตรตติสสมหาเถระ และพระเจ้าอโศกมหาราช ได้ส่งพระมหินทเถระและพระสังฆมิตตาเถรี ไปประกาศพระพุทธศาสนาในประเทศศรีลังกา พร้อมทั้งได้อัญเชิญหน่อพระศรีมหาโพธิ์บรรจุไว้ในกระถางทองคำจากต้นพระศรีมหาโพธิ์แห่งเมืองพุทธคยา ในประเทศอินเดียไปด้วย คณะได้เดินทางโดยเรือเดินทะเลมายังท่าเมืองอนุราชปุระ สมพระเจ้าเทวานัมปิยติสสะ เสด็จลุลยน้ำทะเลลงไปรับต้นพระศรีมหาโพธิ์ด้วยพระองค์เอง ทรงนำมาปลูกทั้งกระถางทองคำไว้บนเนินดินซึ่งได้จัดเตรียมไว้ ปัจจุบันมีการก่อสร้างซิเมนต์และทำรั้วลูกแก้วล้อมรอบที่วัดพระศรีมหาโพธิ์ นครอนุราชปุระ ในการมาครั้งนั้น องค์พระมหินทเถระ พระสังฆมิตตาเถรี ได้มาประกอบพิธีสังฆกรรมอุปสมบทภิกษุณีให้แก่น้องสะใภ้ของพระเจ้าเทวานัมปิยะติสสะด้วย

ณ โอกาสนี้ ขอกล่าวถึงประวัติของต้นพระศรีมหาโพธิ์ไว้ด้วย คือ ต้นพระศรีมหาโพธิ์ที่มหาบุรุษ (สิทธัตถราชกุมาร) ประทับนั่ง ทรงบำเพ็ญเพียร เพื่อบรรลุโมกขธรรมจนกระทั่ง บรรลุถึง พระสัมมาสัมโพธิญาณ เมื่อวันวิสาขก่อนพุทธศักราช ๔๕ ปี ณ ที่ประทับนั่นเอง ต่อมาได้ถูกพระมเหสีองค์หนึ่งของพระเจ้าอโศกมหาราชจ้างคนโค่นลงและเผาทำลายทั้งต้น รวมทั้งกิ่งใบและดอก ทั้งนี้ก็เพราะพระนางไม่พอพระทัยที่พระราชสวามี เอาพระทัยใส่ต้นพระศรีมหาโพธิ์ เสด็จไปประทับเจริญสมาธิวิปัสสนาตลอดสัปดาห์ ทำให้พระนางอ้างว้างเดียวดาย ด้วยแรงริษยา เมื่อพระเจ้าอโศกทรงมีพระราชกรณียกิจสำคัญ ไม่ได้เสด็จไปนมัสการและเจริญวิปัสสนากรรมฐานที่ต้นมหาโพธิ์ พระนางจึงส่งคนไป

ทำลายดังกล่าว เมื่อพระเจ้าอโศกมหาราชเสด็จมานมัสการต้นพระศรีมหาโพธิ์ซึ่งถูกเผาทำลาย และทรงทราบเรื่องราวทั้งหมด ก็เศร้าโศกเสียพระทัยเป็นอย่างยิ่งนัก พระองค์จึงเอาน้ำนมโคเทรดต่อต้นพระศรีมหาโพธิ์ทุกวันติดต่อกันหลายวัน จนกระทั่งมีหน่อแตกงอกขึ้นมา และหน่อหนึ่ง พระนางสังฆมิตตาเถรีได้อัญเชิญไปปลูกที่เมืองอนูราชปุระดังกล่าวมา

มรดกโลกที่เมืองอนูราชปุระ มีจำนวน ๒๓ รายการ ที่คณะกรรมการมีการมีเวลาไปสักการะและทัศนศึกษา คือ

๑. นมัสการเจ้าอาวาสวัดศรีมหาโพธิ์วิหาร เจ้าอาวาสวัดนี้มีตำแหน่งทางคณะสงฆ์แห่งศรีลังกาเรียกว่า มหานายก เทียบเท่าเจ้าคณะใหญ่หนต่าง ๆ ในประเทศไทย

นายแพทย์วิชัย ชัยจิตวณิชกุล ประธานคณะกรรมการฯ ได้นำเครื่องสังฆภัณฑ์ และเครื่องไทยธรรม พร้อมด้วยปัจจัยสี่ ถวายเจ้าอาวาส กรรมการทุกท่าน ตลอดจนผู้ร่วมเดินทาง ได้พร้อมใจกันถวายปัจจัยสี่ตามกำลังศรัทธา เมื่อรวมทั้งสิ้นแล้วมีจำนวนมากพอสมควรแก่ฐานานุรูปของคณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

เจ้าอาวาสรับประเคนเครื่องสังฆภัณฑ์ ฯลฯ เสร็จแล้ว ได้อัญโมทนาและให้พรเป็นภาษาบาลี เช่นเดียวกับกับพระสงฆ์ไทยที่กล่าวอัญโมทนาอย่างทุกวันนี้

ท่านที่เคยอุปสมบท ๑ พรรษา หรือหลายพรรษามาแล้ว ได้ยินคำอัญโมทนาของท่านเจ้าอาวาสแล้ว ต่างปิติในธรรมและซาบซึ้งในมรดกวัฒนธรรมทางพระพุทธศาสนาที่ประเทศพระคุณท่านเจ้าคุณพระอุบาลีเถระ มหาเถระชาวกรุงศรีอยุธยา นำมามอบให้พระสงฆ์ชาวศรีลังกา ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๒๙๔ และยังคงยืนอยู่ถึงบัดนี้เป็นเวลา ๒๕๒ ปีแล้ว

๒. สักการะต้นพระศรีมหาโพธิ์ เป็นพระศรีมหาโพธิ์พันธุ์แท้จากต้นแม่ที่พุทธคยา รัฐพิหาร ประเทศอินเดีย พระสังฆมิตตาเถรี กนิษฐภคินี ในพระมหินทเถระ ทรงเป็นพระราชธิดาและพระราชโอรส พระเจ้าอโศกมหาราช จักรพรรดิแห่งชมพูทวีป ทรงนำหน่อพระศรีมหาโพธิ์มาถวาย พระเจ้าเทวานัมปิยติสสะ กษัตริย์แห่งกรุงอนูราชปุระ พระเจ้าเทวานัมปิยติสสะ ทรงปลูกไว้ในพระราชอุทยานเมฆวัน หรือสวนหลวงเมฆวัน

เนื่องจากกาลเวลาล่วงมามาก ต้นพระศรีมหาโพธิ์เดิมล้มลง ผู้ดูแลจึงนำหน่อโพธิ์ที่เพาะชำไว้มาปลูกตรงต้นเดิม ต้นที่คณะกรรมการการการศาสนาฯ สักการะนี้ มีอายุประมาณ ๗๐๐ ปี นับเป็นต้นพันธุ์ที่ ๔ นับแต่ต้นแรกที่พระสังฆมิตตาเถรีนำมาถวายพระเทวานัมปิยติสสะ และ ร้อยโท ดร. กุเทพ ไสกระจ่าง ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ อดีตประธานคณะกรรมการการการศาสนาฯ พร้อมด้วยกรรมการและคณะผู้ร่วมเดินทาง ได้พร้อมใจกันเดินประทักษิณหรือเวียนเทียนรอบลานทักษิณต้นพระศรีมหาโพธิ์ สามารถเสร็จแล้ว ร่วมกันถวายปัจจัยสี่แก่พระคุณเจ้าผู้ดูแลต้นพระศรีมหาโพธิ์ พระคุณเจ้ารูปนี้่อัญโมทนาหรือให้พรด้วยภาษาบาลี อย่างที่เราชาวพุทธไทยรับพรจากพระสงฆ์ไทยชวนให้ระลึกถึงพระคุณของพระเดชพระคุณเจ้าคุณพระอุบาลีเถระ พระมหาเถระชาวกรุงศรีอยุธยาที่นำพระพุทธรูปจากกรุงศรีอยุธยามาฟื้นฟูให้แก่พุทธบริษัทชาวศรีลังกา

ศาสนมหายามงคลสถานที่สำคัญยิ่งอีกแห่งหนึ่งของเมืองอนุราชปุระ ก็คือ พระมหาเจดีย์องค์แรกแห่งนครอนุราชปุระ ซึ่งได้ก่อสร้างขึ้น ณ สถานที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเสด็จมาและทรงเข้านิโรธสมาบัติ เป็นเวลานานถึง ๗ วัน พระเจดีย์สถานองค์นี้มีชื่อว่า ภูปาราม ศาสนสถานที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งก็คือ โลหะปราสาทเก้าชั้น มีเสาทั้งหมด ๑,๖๐๐ ต้น ซึ่งพระเจ้าทูลุฐคามินีอภัยทรงสร้างขึ้นเพื่อให้พระภิกษุอยู่จำพรรษา มีห้องทั้งหมด ๑,๐๐๐ ห้อง เป็นโลหะปราสาทแห่งที่สองของพระพุทธศาสนา ขณะนี้มีให้เห็นแต่ฐาน และเสา ๑,๖๐๐ ส่วนองค์ปราสาทได้ถูกพวกโจรทำลายลงเมื่อหลายศตวรรษมาแล้ว

โลหะปราสาทหลังที่หนึ่ง นางวิสาขามหาอุบาสิกา ได้สร้างไว้ที่ประเทศอินเดียในสมัยพุทธกาล และหลังที่สามพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าฯ ทรงสร้างขึ้นที่วัดราชนัดดาราม ถนนราชดำเนิน กรุงเทพมหานคร และประการสำคัญที่สุด ก็คือ พระสถูปเจดีย์องค์แรกนี้ เป็นที่ประดิษฐานพระรากขวัญเบื้องขวา คือ กระดุกไหล่ขวาของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ซึ่งมีอยู่แห่งเดียวในโลก นอกจากนั้น ก็ยังมีพระสุวรรณเจดีย์ หรือสุวรรณเจดีย์ที่พระเจ้าทูลุฐคามินีอภัยทรงสร้างไว้เป็นอนุสรณ์สถาน หลังจากพระองค์ได้ทรงกระทำการยุทธหัตถี (คือการรบแบบชนช้าง) และชนะกษัตริย์เอฬารทมิฬ และเพื่อเป็นอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิแห่งสงครามยุทธหัตถีชื่อว่า รุวันเวลิสยเจดีย์ เป็นเจดีย์ที่เรียกได้ว่าเป็นเจดีย์ต้นแบบเจดีย์ช้างล้อม (ที่ช้างไทยรับมาเป็นต้นแบบก่อสร้างก่อสร้างที่กำแพงเพชรและสุโขทัย)

๓. ทัศนศึกษาโลหะปราสาท ปัจจุบันเหลือซากเสาหินสร้างเรียงไว้อย่างเป็นระบบแนวยาวตรง เป็นแถว แถวหนึ่งยาว ๑ เส้น หรือ ๒๐ วา หนึ่งแถวมีเสาหิน ๓๗ ต้น ใกล้เคียง ๆ ซากโลหะปราสาทนี้มีอยู่ ๑๗ แถว ทางการศรัลลังกาได้สร้างโลหะปราสาทจำลองที่สมบูรณ์แบบไว้ให้ศึกษา ๑ หลัง

ในโลกมีโลหะปราสาท ๓ แห่ง คือ องค์ที่ ๑ ครั่งพุทธกาลอยู่ที่วัดบุพพาราม เมืองสาวัตถี ซึ่งนางวิสาขามหาอุบาสิกาสร้างถวายพระพุทธองค์ องค์ที่ ๒ อยู่ที่เมืองอนุราชปุระ พระเจ้าทูลุฐคามินีอภัย ทรงสร้างถวายคณะสงฆ์ ราว พ.ศ. ๓๘๒ องค์ที่ ๓ อยู่ที่วัดราชนัดดารามใกล้สะพานผ่านฟ้า กรุงเทพฯ พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๓ ทรงสร้าง พ.ศ. ๒๓๘๘

๔. สักการะสุวรรณมาลิกเจดีย์ ชาวศรัลลังกาเรียกว่า Ruwanveliseya สร้างโดยพระเจ้าทูลุฐคามินีอภัย ประมาณ พ.ศ. ๔๒๒ - ๔๖๖ มีกำแพงช้างล้อม จำนวน ๓๖๒ เชือก สถานที่ตั้งสุวรรณมาลิกเจดีย์นี้ เป็นสถานที่พระเจ้าทูลุฐคามินีอภัยทรงกระทำยุทธหัตถีชนะพระเจ้าเอฬารทมิฬ ทรงสร้างไว้เสมือนหนึ่งว่าเป็นอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ

ชาวสิงหลเชื่อกันว่า พระเจ้าทูลุฐคามินีอภัย สวรรคตก่อนงานก่อสร้างพระมหาเจดีย์นี้แล้วเสร็จ ตอนใกล้สวรรคต พระองค์มีพระราชประสงค์ทอดพระเนตรงานก่อสร้างพระเจดีย์ช้างจึงทาสีขาวส่วนที่แล้วเสร็จ ข้าราชการบริหารทูลเชิญพระองค์ทอดพระเนตรใกล้ ๆ

ส่วนกำแพงช้างล้อม หรือ The elephant wall รอบองค์พระมหาเจดีย์ สร้างเพิ่มเติมโดยพระเจ้าสัทธาติสสะ (พ.ศ. ๖๖๒ - ๖๘๐)

รอบองค์พระเจดีย์มีเนื้อที่ถึง ๔๗๕ ตารางฟุต เส้นผ่าศูนย์กลาง ๒๔๕ ฟุต สูง ๑๗๘ ฟุต มีเนื้อที่โดยปริมาตรประมาณ ๑๒ ไร่ครึ่ง

สรุป สุวรรณมาลิกเจดีย์ มีขนาดใหญ่กว่าพระปฐมเจดีย์ และถือว่าชาวไทยรับแนวคิดอันเป็นต้นแบบสร้างพระเจดีย์ทรงโอคว่ำ ตามภาษาช่างเรียกว่า เจดีย์ทรงลังกา (ราชบัณฑิตยสถานอธิบายว่า เจดีย์ทรงกลม มีฐานล่างเป็นฐานบัว ลูกแก้ว องค์ครุฑมีรูปทรงคล้ายระฆังคว่ำ ตอนบนเป็นที่ตั้งของรัตนบัลลังก์ มียอดประดับด้วยปล้องไฉน) เช่น พระธาตุที่วัดพระมหาธาตุ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช

๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖ - ๒๕๕๖

ศึกษาดูงานการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

เมืองโปโลนนารูวะ เมืองมรดกโลก

- วิหารพระบรมธาตุทรงกลม หรือหอพระเขี้ยวแก้ว
 - ศิลารรชจันทร์ (MOON STONE)
 - พระราชานุสาวรีย์ พระเจ้าปراجกรมพหุุมหาราช ที่ ๑
 - ศิลาคารึก (STONE BOOK)
 - กัลวิหาร ที่ประดิษฐานพระพุทธรูปสลักหิน ๔ องค์
- และ
- ปราสาทพระเจ้ายักษ์สแป เมืองศิขิรียา

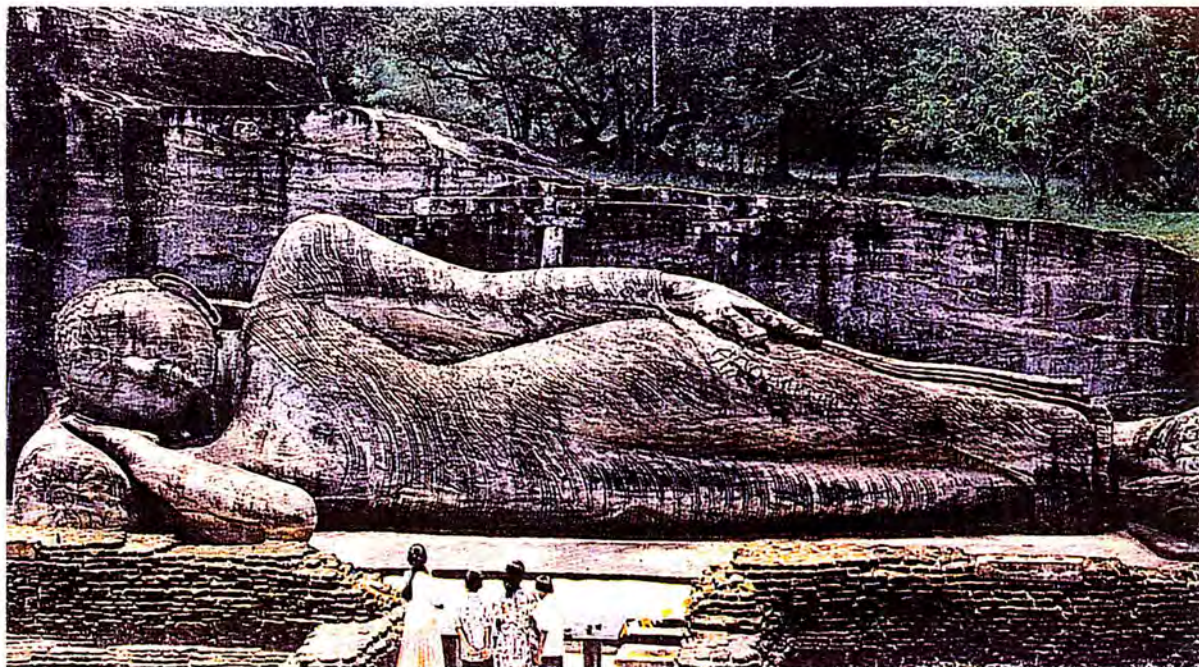
หอพระเขี้ยวแก้วที่เมืองโปลอนนารูระ
หินที่พื้นทรงกลมคือ ศิลารรจันทร์ (MOON STONE)
ซ้าย-ขวาของบันไดคือ เทพทวารมล

ROYAL POLACE หรือปราสาทไพชยนต์ เมืองโปโลนนารูวะ

นมัสการพระพุทธรูปใน IMAGE HOME เชื่อกันว่าเป็นวิหารต้นแบบของวิหารต้นแบบ
ของวิหารพระอจนะ วัดศรีชุม จังหวัดสุโขทัย

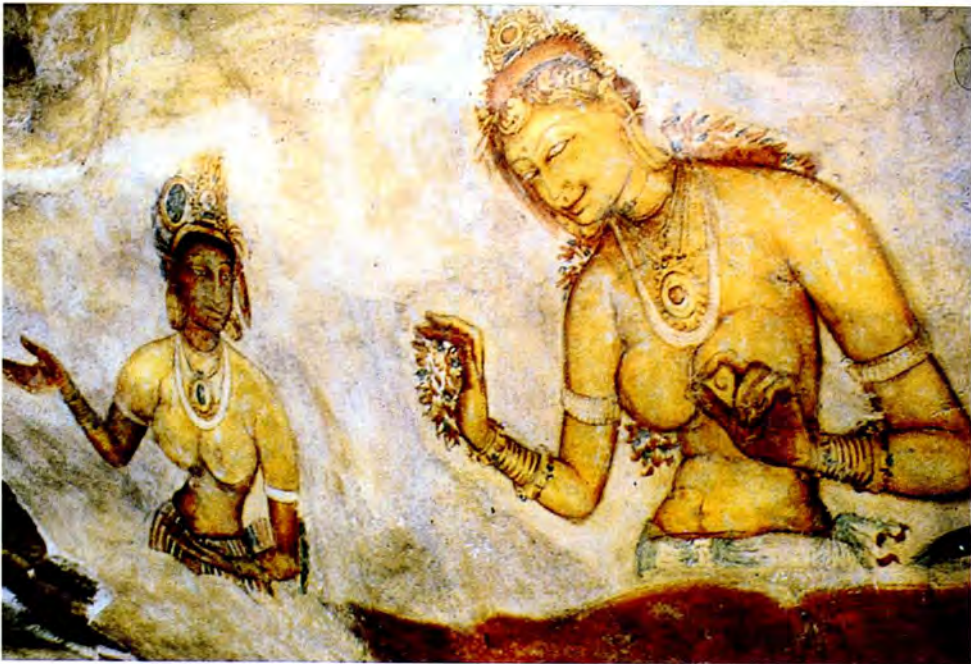
พระพุทธรไสยสน์ จำหลัก ลงในหิน ณ กัลวิหาร

พระราชนุสาวรีย์ พระเจ้าป拉克รมพาทุมหาราช ที่ ๑

ปราสาทพระเจ้ากัศปะ บนยอดเขาศิขิรียา

นางเทพอัปสร จิตรกรรมผนังถ้ำแบบเพรสโก

ด้านหลังคือ เขาคิขิริยา ที่พระเจ้ากัศสปะ ทรงสร้างปราสาทไว้ที่ยอดสุด

ลานฐานสิงห์หรือ LION PLATFORM ทางขึ้นปราสาทพระเจ้ากัศสปะ
บนยอดเขาคิขิริยา สูง ๓๖๐ เมตร เหนือระดับน้ำทะเล

๒. วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๔๖ ศึกษาดูงาน เมืองโปโลนนารูวะ

คณะกรรมการฯ ได้เดินทางไปศึกษาประวัติศาสตร์และโบราณคดี ณ เมืองโปโลนนารูวะ อยู่ที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศศรีลังกา เป็นเมืองหลวงยุคกลางของประเทศศรีลังกา สถาปนาขึ้นในรัชสมัยกษัตริย์ชาวสิงหลพระนามว่าพระเจ้าสิริสังฆโพธิ ประมาณ พ.ศ. ๑๑๙๑ เมื่อคราวที่พวกทมิฬยกทัพบุกเข้าตีอนูราชปุระ ประกอบกับความไม่ปรองดองสามัคคีกันระหว่างเชื้อพระวงศ์ว่าด้วยเรื่องการสืบสันตติวงศ์ตั้งนั้น องค์พระมหากษัตริย์ พร้อมด้วยเชื้อพระวงศ์และประชาชนพลเมือง จึงพากันอพยพหลบลงมาตั้งเมืองใหม่ ณ บริเวณเกือบกึ่งกลางของเกาะและต่อไปทางตะวันออกเฉียงจากนครหลวงปัจจุบันคือ โคลัมโบ ๒๑๖ กิโลเมตร และขนานนามนครหลวงแห่งใหม่ของตนว่า "โปโลนนารูวะ" ปกครองด้วยระบอบราชาธิปไตย พระมหากษัตริย์ทรงปกครองไพร่ฟ้าของแผ่นดินด้วยพระปรีชาญาณในเรื่องการดำรงชีวิตอย่างอยู่เย็นเป็นสุข กษัตริย์ที่สืบสันตติวงศ์ต่อๆมา ทรงสร้างพระราชวังและวัดวาอารามเพิ่มขึ้น ช่วงระยะเวลาแห่งความยิ่งใหญ่ของเมืองโปโลนนารูวะตกอยู่ในราวศตวรรษที่ ๑๒ หรือในรัชกาลแห่งพระเจ้าปราคัมพามหาราชที่ ๑ พระองค์สร้างสถานที่เก็บน้ำอันกว้างใหญ่มาก เป็นทะเลสาบขนาดใหญ่ จนได้รับการขนานนามว่า "ทะเลพระเจ้าปราคัม" เป็นอ่างเก็บกักน้ำที่ไหลลงมาจากภูเขาที่ล้อมรอบ เมื่อยามฝนตกลงมา ชาวเมืองจึงไม่มีปัญหาเรื่องน้ำอุปโภคบริโภค ปัจจุบันสิ่งที่เหลือคืออิฐและหินต่างๆที่ผุพังแล้วเพราะแดดและฝน สิ่งที่ยังคงสภาพอยู่และปฏิสังขรณ์แล้วคือ การอนุรักษ์ทางโบราณคดีนั่นเอง

องค์ประกอบของมรดกโลกแห่งเมืองโปโลนนารูวะ มีจำนวน ๓๒ รายการ อาทิเช่น ศิลาคาริก (Stone Book) ปราสาทไพชยนต์ (Royal Palace) บางท่านเรียกชื่อตามชาวตะวันตกว่า ปราสาทวิษัณติ พระราชานุสาวรีย์พระเจ้าปราคัมพามหาราชจำหลักไว้ที่เชิงผา เป็นพระรูปจำหลักนูนหรือลอยตัว เทวาลัยเทพเจ้าวิษณุ เทวาลัยเทพเจ้าศิวะ สถูปปฐปาราม (พระเจดีย์ทรงลังกา ทรงเดียวกับสุวรรณมาลิกเจดีย์ที่เมืองอนูราชปุระ ฯลฯ

เนื่องจากเวลาจำกัด คณะกรรมการฯ ได้ทัศนศึกษาและนมัสการศาสนสถานในพระพุทธศาสนาดังนี้

๑. วิหารพระบรมธาตุทรงกลม หรือหอพระธาตุเขี้ยวแก้ว ในอดีตเคยเป็นที่ประดิษฐานพระธาตุเขี้ยวแก้ว หอพระธาตุเขี้ยวแก้วหลังนี้เป็นมรดกโลกแห่งที่สองของศรีลังกา ก่อนขึ้นไปที่วิหารทรงกลม มีศิลารรชจันทร์ (Moon Stone) รอบ ๆ ทรงกลมครึ่งซีกจำหลักนูนต่ำเป็นรูปสังสารวัฏของโลก ขอบริมสุดเป็นสายดอกไม้

วิหารพระบรมธาตุนี้ หาดูได้ยากมากตั้งแต่ครั้งศรีลังกาโบราณเป็นวิหารหลังหนึ่งที่พบในระยะแรกในเมืองโปโลนนารูวะ เสาหินสามแถวเรียงชิดกันแสดงว่าแต่ก่อนนั้นมีหลังคามุงอยู่

รูปแบบจำลองของวิหารพระธาตุเขี้ยวแก้ว รัฐบาลศรีลังกาสร้างขึ้นตามเค้าโครงของซากอาคารที่เหลืออยู่ ทรงกรวยกลมเครื่องบนเป็นไม้ ตั้งแสดงอยู่ที่พิพิธภัณฑสถานเมืองโปโลนนารูวะ

๒. พระราชานุสาวรีย์ พระเจ้าปราชรมพหุมหาราชที่ ๑ จำหลักไว้ที่หน้าผา สร้างประมาณศตวรรษที่ ๑๒ ลักษณะพระรูปอัญเชิญพระคัมภีร์พระไตรปิฎก พระอิริยาบถนี้คล้ายพระภิกษุไทย ถือคัมภีร์ไปลานแสดงเทศนา แต่ชาวตะวันตกวิเคราะห์ว่าเป็นภาพที่บอกถึงความเป็นกษัตริย์หรือความเป็นนักปราชญ์ราชบัณฑิต

๓. ศิลาจารึก เรียกชื่อในภาษาสิงหลว่า กัลโพธ เชื่อกันว่าศิลาจารึกนี้ใหญ่ที่สุดที่พบในศรีลังกา มีความยาว ๒๗ ฟุต มีความกว้าง ๔.๗ ฟุต หนา ๒.๒ นิ้ว จารึกระบุว่า หินแท่งนี้มาจากเมืองมิหินตเล เพื่อจารึกยอพระเกียรติพระเจ้านีสสังมลา

๔. กัลวิหาร (Rock Temple) มีรูปสลักที่มีชื่อเสียงมากสี่รูป โดยเฉพาะรูปยืนเชื่อกันว่าเป็นภาพจำลองพระอานนทเถระ พุทธอุปัฏฐากหรือเลขานุการในพระองค์ พระพุทธเจ้า กำลังรำพึงถึงพระพุทธรูปที่เสด็จปรินิพพานแล้ว (แต่องค์การยูเนสโกวิเคราะห์แล้วเห็นว่าเป็นภาพจำลองของพระพุทธรูป ทรงรำพึงหลังจากตรัสรู้แล้วสองสัปดาห์ว่า ธรรมที่พระองค์ตรัสรู้แล้วนั้น ยากมากที่ปุถุชนจะรู้ตาม ชาวไทยเรียกพระพุทธรูปปางนี้ว่า " ปางทรงรำพึง "

วิหารเดียวกันนี้มีพระพุทธรูปจำหลักลอยตัว ๓ องค์ สลักบนผาหินเป็น ๓ ปาง คือ ปางประทับยืน ปางประทับนั่งขัดสมาธิ และปางพุทธไสยาสน์ และสลักเขาเข้าไปสร้างเป็นถ้ำ มีพระพุทธรูปหินจำหลักอีก ๑ องค์คล้ายกันกับพระพุทธรูปที่ถ้ำอโลล่า และอชันด้า ประเทศอินเดีย

พระพุทธรูปจำหลักหินทั้งหมดนี้สร้างขึ้นเมื่อประมาณ ค.ศ. ๑๑๕๓ - ๑๑๘๖ หรือประมาณ พ.ศ. ๑๖๙๖ - ๑๗๒๙ (ก่อนสร้างกรุงศรีอยุธยาประมาณ ๑๖๓ ปี - ผู้จัดทำรายงาน)

ในตอนบ่ายได้เดินทางไปศึกษาประวัติศาสตร์และศิลปะเมืองสิริริยา

ประวัติสังเขปและสภาพเมืองสิริริยา สิริริยาสถาปนาขึ้นเมื่อศตวรรษที่ห้า หรือ พ.ศ. ๑๐๐๐เศษ เป็นเมืองที่ตั้งอยู่ระหว่างกลางเมืองอนูราชปุระกับเมืองโปโลนนารูวะ ตั้งอยู่ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เช่นเดียวกับเมืองโปโลนนารูวะ สิริริยาเป็นที่ตั้งของโบราณสถานใหญ่แห่งหนึ่งของเอเชีย เมืองสิริริยาเป็นเมืองที่บ่งบอกถึงการเน้นหนักในเอกภาพของผังเมืองแห่งศตวรรษที่ห้า สถาปัตยกรรม สวนหลวง วิศวกรรม การชลประทาน และศิลปะ องค์ประกอบของเมืองสิริริยาที่เป็นมรดกโลกมี ๑๓ รายการ อาทิเช่นจิตรกรรมฝาผนังแบบเฟรสโกเป็นภาพนางอัปสร ยังพอมองเห็นชัดเจน ๑๙ ภาพ อยู่ที่เงื่อมผาขนาดใหญ่ สวนหลวง สวนน้ำ สวนหิน ลานสิงโต พระราชวังบนยอดเขา สร้างโดยพระเจ้ากัสสปะ อดีตกษัตริย์แห่งศรีลังกาตั้งอยู่บนเทือกเขาสูงประมาณ ๒๐๐ เมตร เป็นพระราชวังลอยฟ้าสะกิดด้วยหิน (เข้าใจว่าในสมัยก่อนพระมหากษัตริย์เสด็จขึ้นพระราชวังลอยฟ้าด้วยการประทับบนกระเช้าแล้วชักรอกทั้งขาขึ้นและขาลง) สวนเบื้องล่างทางเข้าจัดเป็นพระราชอุทยานสวยงาม และมีคูน้ำล้อมรอบพระราชวังด้านนอกก่อนเข้าถึงชั้นภูเขา ซึ่งเป็นการยากมากที่ข้าศึกจะเข้าตีได้ เพราะมีคูน้ำล้อมรอบและพระราชวังที่ประทับอยู่บนยอดเขาสูงชัน เป็นพระราชวังที่ปลอดภัยที่สุดในสมัยนั้น และมีอ่างเก็บน้ำตามธรรมชาติที่มีมากกว่าหนึ่งล้านปีก่อนคริสต์ศักราช มีกำแพงเมืองแลป้อมปราการโดยรอบ มีจิตรกรรมผนังถ้ำรูปเทพอัปสรที่ขึ้นชื่อลือชามาก

องค์การยูเนสโกบันทึกไว้ว่า พระราชวังอันเป็นศูนย์กลางของเมืองหลวง สูงกว่าพื้นราบ ๑๘๐ เมตร และสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ ๓๖๐ เมตร ณ จุดยอดสุดของปราสาทหรือพระราชวัง

๒ กรกฎาคม ๒๕๕๖

ศึกษาดูงานการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม
ณ เมืองแคนดี้ เมืองมรดกโลก ประเทศ LIVING CITY

ราชการเมืองแคนดีและคณะผู้บริหารวัดพระธาตุเขี้ยวแก้ว
จัดขบวนแห่ปราเสรา พร้อมด้วยศิลปินอาวุโส
เพื่อนำขบวน ต้อนรับคณะกรรมการฯ
สู่มณฑลพระธาตุเขี้ยวแก้ว

สักการะพระธาตุเขี้ยวแก้ว ณ วัดพระธาตุเขี้ยวแก้ว
มณฑลประดิษฐานพระธาตุเขี้ยวแก้ว (อาคารหลังคาสีเหลืองเข้ม)

พระรูปจำลอง สมเด็จพระสังฆราช สรณังกร แห่งศรีลังกา
 วัดบุปผาราม สถานที่ที่พระมหาเถระชาวไทย ครั้งกรุงศรีอยุธยา คือ พระอุบาลี
 มาฟื้นฟูกิจการพระพุทธศาสนา

รูปจำลอง พระเดชพระคุณท่านเจ้าคุณพระอุมาลีเถระ
พระอุปัชฌาย์ในสมเด็จพระสังฆราชสรณังกร
วัดบุปผาราม สถานที่ที่พระมหาเถระชาวไทย ครั้งกรุงศรีอยุธยา คือ พระอุบาลี
มาฟื้นฟูกิจการพระพุทธศาสนา

๓. วันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๔๖ เวลา ๐๘.๐๐ นาฬิกา ถึง เวลา ๑๖.๐๐ นาฬิกา ศึกษาดูงาน เมืองแคนดี้ สักการะพระเขี้ยวแก้วและเข้าเยี่ยมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพระพุทธศาสนา

แคนดี้ เมืองประวัติศาสตร์บนเนินเขา เมืองนี้เป็นเมืองหลวงยุคสุดท้ายของกษัตริย์สิงหลแห่งศรีลังกา ก่อนจะถูกลัทธิจักรวรรดินิยมครอบงำแล้วย้ายไปที่เมืองโคลัมโบตั้งปัจจุบัน แต่ทางราชการเรียกเมืองหลวงว่า ศรีชัยวัฒน์ปุระ (Sri Jayawardenepura) และเรียกเมืองโคลัมโบว่า เมืองหลวงทางพาณิชย์ (Commercial capital) แคนดี้ เป็นเมืองมรดกโลกประเภท living city ต่างกับอนุราชปุระ ลิขิริยา โปโลนนารุวะ ซึ่งเป็นเมือง Ancient city

พุทธศาสนสถานในเมืองแคนดี้ที่สำคัญมีมาก แต่ที่สำคัญที่สุดสำหรับพุทธศาสนิกชนชาวไทยคือ

๑. วัดพระธาตุเขี้ยวแก้ว (The Tooth Relic Shrine)

๒. วัดบุปผาราม (The Malvatta Temple)

๓.๑ เยี่ยมชมและดูงาน ที่ Siam – Sri Lanka International Buddhist Centre ณ เมืองแคนดี้ ก่อนไปวัดพระธาตุเขี้ยวแก้ว ประธานคณะผู้บริหารวัดพระธาตุเขี้ยวแก้ว คือ นายนิรันจัน วิชัยรัตน์ ได้เชิญชวนคณะกรรมการ ไปเยี่ยมชม ศูนย์กลางพระพุทธศาสนา ซึ่งอยู่ห่างวัดพระธาตุเขี้ยวแก้ว ประมาณ ๓ - ๔ กิโลเมตร ศูนย์กลางนี้ ขณะนี้กำลังทำการก่อสร้างอาคารที่ทำการ อาคารเรียน วิชาหลัก คือวิชาพระพุทธศาสนา และวิชาการพร้อมทั้งวิชาชีพอื่น ๆ ในระดับอุดมศึกษา ปริญญาตรี – โท – เอก นอกจากนั้น ก็จะเป็นสถานที่ตั้งศูนย์กลางพระพุทธศาสนา สยาม – ศรีลังกา นานาชาติ

การก่อสร้างศูนย์กลางพระพุทธศาสนาที่ศรีลังกานี้ ผู้ดำเนินการกำลังก่อสร้างอาคารต่าง ๆ ในพื้นที่เนินดินขนาดใหญ่ มีพื้นที่ประมาณ ๑๘ เอเคอร์ ที่กำลังก่อสร้างอยู่ได้แก่ หอประชุมขนาดใหญ่ บรรจุได้ประมาณ ๑,๐๐๐ คน โครงการต่อเนื่องคือ จะตั้งมหาวิทยาลัยพระพุทธศาสนา โรงพยาบาล รุดงคสเทน หรือสถาน ที่สำคัญศูนย์กลางพระพุทธศาสนาแห่งนี้อยู่ในเขตพื้นที่ของพระพุทธศาสนาสาขาสยามวงศ์ ดังนั้น ขณะนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศ คือ ดร.สุรเกียรติ์ เสถียรไทย ได้รับเชิญให้ไปเป็นประธานในพิธีวางศิลาฤกษ์มาแล้ว เมื่อไม่นานมานี้ และในเดือนสิงหาคม ศกนี้ (๒๕๔๖) ขณะนี้ นายกรัฐมนตรี พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร จะได้เดินทางไปเยือนประเทศศรีลังกา และไปเยี่ยมชมศูนย์กลางพระพุทธศาสนาแห่งนี้ด้วย ขณะนี้มีพระสงฆ์ไทยนำพระพุทธรูปขนาดใหญ่ ไปมอบให้ประมาณ ๑๕ องค์ พระขนาดใหญ่ที่สุดที่ศูนย์นี้ มีขนาดเท่าพระพุทธรูปชินราชจำลองที่วัดเบญจมบพิตร กรุงเทพฯ

๓.๒ สักการะพระธาตุเขี้ยวแก้ว

วัดพระธาตุเขี้ยวแก้ว พระบรมธาตุพระเขี้ยวแก้วนี้ ได้ถูกอัญเชิญมาสู่ประเทศศรีลังกาในรัชสมัยพระเจ้ากิตติศิริเมฆวรรณ (พ.ศ. ๘๔๔-๘๗๑) พระองค์ได้รับการยกย่องว่าเป็นกษัตริย์ชาวสิงหลที่ทรงเข้มแข็งมากพระองค์หนึ่ง พระองค์ทรงสร้างมณฑลบรรจุนครพระบรมธาตุ ภายในเขตพระราชฐานของ

พระองค์ นับตั้งแต่รัชสมัยพระเจ้าวิลธรรมสุริยะ พระบรมราชดุนีประดิษฐานอยู่ในมณฑปที่สร้างขึ้น เป็นพิเศษตราบเท่าทุกวันนี้

พระมณฑปประดิษฐานพระธาตุเขี้ยวแก้วนี้ เป็นสถาปัตยกรรมที่สำคัญที่สุดของชาว สิงหลและตั้งอยู่ติดกับพระราชมณฑลเศียร ได้รับการประดับบุษยามาตลอดเวลาแห่งประวัติศาสตร์ของศรี ลังกา ภิกษุจีน หรือหลวงจีนฟาเหียน (พ.ศ. ๙๔๒-๙๕๗) กล่าวไว้ว่า “ ในเมืองมีพระวิหารประดิษฐาน พระทันตธาตุของพระพุทธองค์” อีกรูปหนึ่งคือหลวงจีนเฮียนจิ้ง กล่าวไว้อย่างเดียวกันเมื่อ พ.ศ. ๑๑๗๒ (หลังหลวงจีนฟาเหียน ๒๓๐ ปี) มีข้อความว่า “ ใกล้กันกับพระราชมณฑลเศียร มีมณฑปพระทันตธาตุของ พระพุทธองค์สูงหลายร้อยฟุต ประดับด้วยอัญมณีล้ำค่าเหนือมณฑป สามารถมองเห็นประกายอัญมณี ทั้งกลางวัน กลางคืน ตั้งแต่อยู่ในระยะไกลๆ ดูแล้วเหมือนดาวประกายพุกฤษ์ กษัตริย์ทรงสรรงาน้ำพระ บรมราชดุนีวันละสามครั้ง บางครั้งทรงประพินด้วยแป้งหอม ในระหว่างประเพณีหรือพิธีสงฆ์ พระทันต ธาตุนี้จะได้รับการประดับตกแต่งด้วยเพชรนิลจินดามากมาย ”

พระธาตุเขี้ยวแก้ว หรือพระทันตธาตุของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประดิษฐานอยู่ใน ผอบทองคำและผอบอยู่ในพระเจดีย์ ๑ ชั้น และพระเจดีย์อยู่ห้องกระจกกันกระสุนซึ่งอยู่ในหอที่ประตู เงินประตูทองคำ ๑ คอก ๓ ชั้น พระเขี้ยวแก้วประดิษฐานอยู่ในห้องนี้มานานกว่า ๑,๗๐๐ ปี ไม่เคยมี การอัญเชิญไปที่ใด ๆ เลย นอกจากนั้น ก็ยังมีผอบบรรจุพระธาตุองค์อื่น ๆ ซึ่งเป็นพระบรมสารีริกธาตุ ของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอีก ๓๔ ผอบ ซึ่งได้อัญเชิญขึ้นหลังช้างออกแท้ให้ประชาชนได้นมัสการ ในเทศกาลงานบูชาพระธาตุเขี้ยวแก้วเป็นประจำทุกปี

ปัจจุบันจะมีพุทธศาสนิกชนชาวสิงหลและชาวต่างประเทศ ตลอดจนนักท่องเที่ยว ชาวต่างชาติ เข้าสักการะและทัศนศึกษาวันละไม่ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ คน โดยมีกำหนดเวลาแน่นอน ๑๐.๐๐ นาฬิกา - ๑๖.๐๐ นาฬิกา ผู้เข้าสักการะและทัศนศึกษา จะเข้าใกล้มณฑปเล็กบรรจุพระ ธาตุเขี้ยวแก้วมากน้อยเพียงไร ขึ้นอยู่กับความสำคัญของขณะนั้น ๆ ส่วนคณะกรรมการฯ ได้ รับเกียรติอย่างสูงจากผู้ดูแลพระธาตุเขี้ยวแก้ว ให้เข้าใกล้มณฑปเล็กมากหรือห่างจากพระธาตุ เพียง ๑ เมตร ใกล้กว่านี้อีกไม่ได้ เพราะมีรั้วเหล็กและตู้กระจกขนาดใหญ่กันไว้ แต่ทางผู้ดูแลเปิด ไฟแสงสว่างให้เห็นอย่างชื่นตาชื่นใจ

ดอกไม้สักการะ ผู้ดูแลอนุญาตให้ใช้ดอกไม้บูชาอย่างเดียว และผู้ที่เข้าสักการะนิยมนุ่ง ชาว - ห่มขาว ดูแล้นำศรัทธาอย่างยิ่ง คณะกรรมการฯ ได้บริจาคปัจจัยสีบูชาพระธาตุเขี้ยวแก้ว อย่างพร้อมเพรียงกัน มีพิเศษไปกว่าผู้อื่นในบรรดาคณะของเรา มีท่านหนึ่งเตรียมสร้อยคอทองคำ ๑ สาย ถวายเป็นพุทธบูชา ได้ถวายไว้แต่พระภิกษุที่ดูแลดูพระธาตุเขี้ยวแก้วอยู่ เท่าที่มองเห็น ณ มณฑป เล็กบรรจุพระธาตุ มีผู้ศรัทธาถวายสร้อยคอทองคำเป็นพุทธบูชา คล้องอยู่รอบมณฑปเล็กมีจำนวนไม่ น้อยกว่า ๕๐ สาย

นายนิรันดร์ วิชัยรัตน์ เป็นผู้เป็นผู้ที่ถือกุญแจดอกสำคัญของหอพระเขี้ยวแก้ว ซึ่งมีผู้ถือ กุญแจทั้งหมด ๓ คน ดอกที่เขาถือนี้ สมัยก่อนพระมหากษัตริย์ ทรงถือ เพราะฉะนั้น แม้นคน ๒ คน จะเอาลูกกุญแจมาไข แต่เขาไม่ไข ก็เปิดประตูทองเข้านมัสการพระทันตธาตุไม่ได้

ในการสนทนากัน ได้ทราบว่า คงไม่มีทางเป็นไปได้ที่อัญเชิญองค์พระทันตธาตุมายังเมืองไทย แต่จะหากอัญเชิญองค์อื่น ซึ่งมีอยู่ในผอบทองคำเล็ก ๓๔ องค์ จะอัญเชิญมาก็ผอบ ก็จะทำให้ เพราะในเทศกาลแห่งพระทันตธาตุนหลังข้างทุกปี เขาก็ใช้พระบรมสารีริกธาตุในผอบเล็ก ๆ แทน ทั้งนี้ก็เพราะองค์พระทันตธาตุนี้ยาวแกว้องค์จริงนั้น ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ๑,๗๐๐๐ ปี ไม่ได้รับพระบรมราชานุญาต ในสมัยพระมหากษัตริย์ปกครอง และไม่ได้รับอนุญาตจากทางการให้อัญเชิญออกไปที่ใดเลย

๓.๓ ศึกษาตุงานวัดบุปผาราม

คณะกรรมการฯ ได้เข้าชมวัดที่สำคัญอีกวัดหนึ่ง คือ วัดมัลลวัดตะ หรือวัดบุปผาราม พระภิกษุในพระพุทธศาสนาแห่งศรีลังกา มีนิกายใหญ่ ๆ ๓ นิกาย คือนิกายสยามวงศ์ ที่พระอุบาลีเถระ พระมหาเถระแห่งวัดธรรมาราม กรุงศรีอยุธยาจากประเทศไทยเป็นหัวหน้าคณะพระธรรมทูต รับพระราชทานคัมภีร์พระพุทธศาสนา ๔๕ คัมภีร์ มีอาทิ เช่น คัมภีร์ญาโณทโยปกรณ์ ฯลฯ เป็นต้น จากพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ เดินทางไปถวายพระเจ้าเกียรติศิริราชสิงหะกษัตริย์แห่งสิงหลทวีป และได้ให้การอุปสมบทแก่สามเณรสรณังกร เป็นพระภิกษุตามแบบอย่างพระภิกษุสยามวงศ์กรุงศรีอยุธยา ท่านเดินทางไปประมาณ พ.ศ. ๒๒๙๔ เพื่อไปปฏิบัติศาสนกิจพื้นฟูพระพุทธศาสนาในลังกาและดำเนินการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ทำการบรรพชาอุปสมบทกุลบุตรเป็นสามเณรและพระภิกษุ โดยนำคณะสงฆ์ไทยรวมทั้งองค์ท่านรวม ๑๙ องค์ และกลับคืนสู่อยุธยา ๑๑ องค์ อีก ๘ องค์อยู่จำพรรษาตลอดชีพ พระอุบาลีได้รับการอาราธนาให้เป็นสมเด็จพระสังฆราช แต่ท่านไม่รับ และให้พระสรณังกร ผู้เป็นศิษย์ชาวศรีลังกาของท่าน ขึ้นดำรงตำแหน่งสมเด็จพระสังฆราชพระองค์แรกของสยามวงศ์ และเป็นสมเด็จพระสังฆราชฝ่ายอรัญญวาสี ต่อมาพระสงฆ์สยามวงศ์แยกออกเป็นนิกายย่อย ๒ นิกาย คือนิกายมัลลวัดตะหรือบุปผาราม และนิกายอัชชิริยา ทั้งสองนิกายมีวัดกระจายอยู่ทั่วประเทศศรีลังกา แต่มีเจ้าคณะใหญ่อยู่ที่กรุงแคนดี้

ส่วนอีก ๒ นิกายคือ นิกายอมรปุระ พระสงฆ์ให้กำเนิดนิกายอมรปุระ ไปจากเมืองพุกาม ประเทศพม่า และนิกายรามัญ หรือรามัญนิกาย พระสงฆ์ผู้ให้กำเนิดรามัญนิกายไปจากเมืองมอญ ประเทศพม่า

วัดบุปผาราม ตั้งอยู่ฝั่งตะวันตกของทะเลสาบแคนดี้ เมื่อพระเดชพระคุณท่านเจ้าคุณพระอุบาลีเถระ ให้การอุปสมบทสามเณรสรณังกร ได้ประกอบพิธีสังฆกรรม “อุปสมบท” ในเรือหรือแพริมตลิ่งหน้าวัดบุปผาราม เมื่อผู้มุ่งอุปสมบท ท่านเจ้าคุณพระอุบาลีเถระ พร้อมด้วยพระสงฆ์อันดับลงไป ในเรือหรือแพพร้อมแล้ว ชักสะพานออก วิกน้ำสาตออกไป ๑ วา โดยรอบกำหนดเป็นสีมาเรียกว่าอุทกุกเขปสีมา (อ่านว่า อุตทะกุกเขปะสีมา) แปลว่า สีมาที่มีน้ำเป็นแนวเขต

ปัจจุบันวัดบุปผาราม เป็นสถานศึกษาในพระพุทธศาสนาแห่งหนึ่ง มีชาวพุทธไทยท่านหนึ่ง สร้างรูปเหมือนหรือรูปจำลอง สมเด็จพระสังฆราชสรณังกร (องค์ที่พระอุบาลีเถระเป็นอุปัชฌาย์) และสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (สมณศักดิ์ชั้นสุดท้ายของท่านเจ้าคุณพระอุบาลีเถระ) ประดิษฐานไว้ในตู้กระจกคู่กัน ต่างกันที่สมเด็จพระสังฆราชสรณังกร ทรงถือพัดยศสมเด็จพระสังฆราช

แห่งศรีลังกา (แต่รูปจำลองสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ คล้ายพระรูปจำลอง สมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระปรมานุชิตชิโนรส – ผู้ทำรายงาน)

คณะกรรมการฯ เข้าไปนมัสการพระพุทธรูปปฏิมาประธาน ในพระวิหาร ทราบภายหลังว่าธรรมเนียมและพัทธศหน้าฐานบัวแก้วแห่งพระพุทธรูปปฏิมาประธานนั้น เป็นพระแทนสมเด็จพระสังฆราชแห่งศรีลังกา เมื่อเสด็จออกธำมรงค์ ทั้งพระสงฆ์และคฤหัสถ์ที่เข้าเฝ้า จะประทับนั่งที่พระแท่นนี้

โอกาสนี้คณะกรรมการฯ ได้ถวายจตุปัจจัยแก่พระภิกษุที่ออกธำมรงค์คณะกรรมการฯ ในพระวิหารนั้น พระคุณเจ้าสองรูปได้กล่าวอนุโมทนาให้พรด้วยภาษาบาลีเช่นเดียวกับพระสงฆ์ไทยทุกประการ ตั้งแต่ตอนท้ายสระ พระสงฆ์ไทยออกเสียงเช่นพุทธัง แต่พระศรีลังกาออกเสียงเป็น พุทธัมเท่านั้น ฯลฯ

นับว่าเป็นที่โสมนัสแก่พุทธศาสนชาวไทยทุกท่านที่ได้ยินได้ฟังพระพุทธรพจน์ ด้วยภาษาที่ซินหูของเราที่อยู่แล้ว

๒ กรกฎาคม ๒๕๕๖

เข้าเยี่ยม ฯพณฯ W.J.M. LOKUBANDARA
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพระพุทธศาสนา และ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
ณ สันฐาคาร สมเด็จพระสังฆราชแห่งศรีลังกา

และ

เข้าเยี่ยมคารวะ ฯพณฯ เอกอัครราชทูตไทย นายเจิม ทิวยานนท์
ณ ทำเนียบเอกอัครราชทูตไทย
เลขที่ ๑๐ FLOWER RD., COLUMBO ๗.

เข้าเยี่ยมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพระพุทธศาสนาและวัฒนธรรม
ของสาธารณรัฐสังคมนิยมประชาธิปไตย ศรีลังกา

เข้าเยี่ยมคารวะ ฯพณฯ เอกอัครราชทูตไทย
ประจำสาธารณรัฐสังคมนิยมประชาธิปไตยศรีลังกา
นายเจิม ดิทยานนท์ ณ ทำเนียบเอกอัครราชทูตไทย
(วันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๔๖)

พระพุทธรูปทองคำจำลอง
 คณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม
 สภาผู้แทนราษฎร
 อัญเชิญไปมอบให้สถานเอกอัครราชทูตไทย ประจำกรุงโคลัมโบ
 สาธารณรัฐสังคมนิยมประชาธิปไตยศรีลังกา

๔. เข้าเยี่ยม ฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพระพุทธศาสนา

ฯพณฯ เอกอัครราชทูตไทย ประจำกรุงโคลัมโบ นายเจิม ติวยานนท์ ได้นำคณะกรรมการการศาสนาฯ ภายใต้การนำของนายแพทย์วิชัย ชัยจิตวณิชกุล ประธานคณะกรรมการและกรรมการท่านอื่น ๆ ได้เดินทางเข้าเยี่ยม ฯพณฯ W.J.M. LOKUBANDARA รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพระพุทธศาสนา กระทรวงยุติธรรม, ปฏิรูปกฎหมาย และการชลประทานแห่งชาติ ณ สันฐาคารแห่งโคลัมโบ (อาคารรับรองของรัฐบาลจัดถวายสมเด็จพระสังฆราชแห่งศรีลังกา เมื่อมาประชุมสงฆ์ที่โคลัมโบ)

ฯพณฯ เอกอัครราชทูต แนะนำคณะกรรมการรู้จัก ฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพระพุทธศาสนา ฯลฯ เพื่อทราบเกียรติคุณของท่านในรัฐบาลศรีลังกาปัจจุบัน ฯพณฯ LOKUBANDARA มีความสำคัญเป็นอันดับสอง หากผู้นำประเทศต้องเปลี่ยนไป ฯพณฯ LOKUBANDARA จะขึ้นสู่ตำแหน่งทันที ท่านเป็นนักปราชญ์หลายสาขา เช่น สาขานิติศาสตร์ สาขาพระพุทธศาสนา

นายแพทย์วิชัย ชัยจิตวณิชกุล แนะนำ รองประธานกรรมการ กรรมการท่านอื่น ๆ ให้ ฯพณฯ LOKUBANDARA ทราบชื่อและตำแหน่งเป็นรายบุคคล

ฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพระพุทธศาสนา กล่าวต้อนรับคณะกรรมการด้วยความยินดี และได้แนะนำคณะกรรมการให้ทราบว่า พระพุทธองค์ได้เสด็จมาประทับที่ศรีลังกาสามครั้ง สามแห่งดังนี้คือ

๑. ที่ภูปาราม เมืองอนูราชปุระ
๒. ที่เกณียวิหาร เมืองโคลัมโบ
๓. ที่เนินเขามหิยังคณะ (ชาวไทยแปลงชื่อเป็น มเหยงค์ – ผู้จัดทำรายงาน)

นอกจากแนะนำให้คณะกรรมการทราบประวัติการเสด็จมาประทับที่ศรีลังกาของพระพุทธองค์แล้ว ยังเชิญชวนให้คณะกรรมการ ศึกษาพุทธพจน์หรือธรรมบท ที่พระพุทธองค์ตรัสสอนพุทธบริษัทไว้ มีใจความประทับใจอย่างยิ่งอาทิเช่น

๑. สัพพะปาปีสสะ อะกะระณัม (อ่านออกเสียงตามแบบศรีลังกา)
๒. กุสะลัสสุปะสัมปะดา (ทา) (อ่านออกเสียงตามแบบศรีลังกา)
๓. สะจิตตะปะริโยธะปะนัม (อ่านออกเสียงตามแบบศรีลังกา)

คำแปล

๑. การไม่กระทำบาปทุกอย่าง
๒. การกุศลทุกชนิด
๓. การทำจิตใจให้ผ่องใส

ฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพระพุทธศาสนา ได้มอบหนังสือธรรมบท หรือ DHAMMAPADA ซึ่งพิมพ์เป็นสี่ภาค คือ ภาคบาลี สิงหล ทมิฬ อังกฤษ และพิมพ์ด้วยอักษรสิงหล และอักษรโรมัน ให้กรรมการทุกท่าน พร้อมแสดงความปรารถนาอันแรงกล้า อยากได้ธรรมบทที่แปลเป็นภาษาไทยและพิมพ์ด้วยอักษรไทยปัจจุบัน จะได้นำไปพิมพ์ไว้ในธรรมบทเป็น version ที่ห้า (อาจจะเรียกชื่อธรรมบทฉบับห้า ภาษา อักษรไทยเพิ่มเข้าไปแล้วนี้ว่า ธรรมบทฉบับเบญจภาษา – ผู้จัดทำรายงาน)

ประธานคณะกรรมการธิการ รับว่าจะจัดส่งมาให้ตามความปรารถนาของ ฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพระพุทธศาสนา เมื่อกลับถึงประเทศไทยแล้ว

กรรมการธิการเรียนถาม ฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพระพุทธศาสนาว่า “พระสงฆ์เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ไม่เป็นการขัดข้องต่อนโยบายที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือ”

ฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพระพุทธศาสนา ตอบว่า พระสงฆ์เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มิใช่สิ่งสำคัญสำหรับพรรคหรือรัฐบาล เพราะว่าประชาชนเขาเป็นผู้เลือกเข้ามา

กรรมการธิการขอทราบบทบาทหน้าที่ของกระทรวงพระพุทธศาสนา และการส่งเสริมให้พุทธศาสนิกชนไปนมัสการสังเวชนียสถาน เหมือนส่งเสริมมุสลิมไปเมกกะ

ฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพระพุทธศาสนา ตอบว่า บทบาทมีมากโดยสรุปคือ ส่งเสริมกิจกรรมความเชื่อของประชาชน กระทรวงพระพุทธศาสนามีภารกิจดังนี้ “วางแผนและดำเนินการปฏิบัติการตามวัตถุประสงค์ที่มุ่งป้องกันและส่งเสริมพระพุทธศาสนา ตลอดจนดำเนินการให้คุณค่าและหลักการแห่งพระพุทธศาสนาเป็นที่ชื่นชอบของประชาชนทั้งในประเทศและต่างประเทศ” เรื่องการส่งเสริมมุสลิมศรีลังกาไปเมกกะ มีอีกกระทรวงหนึ่งดูแลเรื่องนี้ สำหรับชาวพุทธศรีลังกา รัฐบาลส่งเสริมการไปนมัสการสังเวชนียสถานในอินเดีย โดยจัดเที่ยวบินตรงไปพุทธคยา เกี่ยวกับการส่งเสริมพระพุทธศาสนา ฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพระพุทธศาสนา อยากจะเห็นความร่วมมือระหว่างรัฐบาลศรีลังกา รัฐบาลพม่า และรัฐไทย มากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

กรรมการธิการได้หารือกับ ฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพระพุทธศาสนา กรณีที่ชาวพุทธไทย มีศรัทธาอยากจะทำบุญพระธาตุเขี้ยวแก้ว องค์จริงไปให้ชาวพุทธไทยได้สักการะด้วยตนเอง ไม่ต้องเดินทางสักการะถึงประเทศศรีลังกา

ฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพระพุทธศาสนา ตอบว่า เป็นเวลากว่า ๑,๐๐๐ ปี พระธาตุเขี้ยวแก้วองค์จริงซึ่งประดิษฐานอยู่ที่เมืองแคนติชนะนี้ รัฐบาลไม่เคยอนุญาตให้อัญเชิญออกนอกประเทศเลย เว้นแต่พระธาตุองค์ที่อยู่เคียงกันกับพระธาตุเขี้ยวแก้ว อนุญาตได้ เมื่อวันวิสาขบูชาชาวไทยคณะหนึ่งได้มาอัญเชิญพระธาตุองค์เคียงกันนี้ไปสักการะ (ที่เสถียรธรรมสถาน ถนนรามอินทรา – ผู้จัดทำรายงาน)

ในโอกาสนี้ ฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพระพุทธศาสนา ได้พิจารณาต่อคณะกรรมการธิการศาสนาฯ ว่า รัฐบาลศรีลังกา ยินดีให้ทุนชาวไทยไปศึกษาที่ประเทศศรีลังกาจำนวน ๑๐ ทุน

นายแพทย์วิชัย ชัยจิตวณิชกุล ประธานคณะกรรมการฯ กล่าวขอบพระคุณ ฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพระพุทธศาสนา ที่ให้ความร่วมมือกับชาวไทย รัฐบาลไทยด้วยดีเสมอมา พร้อมกันนี้ได้มอบของที่ระลึกให้ ฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพระพุทธศาสนาด้วย และขอบคุณ ฯพณฯ ที่กรุณาปลีกเวลามารับรองคณะกรรมการธิการศาสนาฯ ทั้ง ๆ ที่ท่านมีประชุม คณะรัฐมนตรีศรีลังกาอยู่ เสร็จแล้วคณะกรรมการฯ เดินทางไปสถานเอกอัครราชทูตไทย ประจำกรุงโคลัมโบต่อไป

๕. เวลา ๑๗.๐๐ น. ประกอบพิธีมอบพระพุทธรูป “พระพุทธรูปลิหิงค์จำลอง” แก่สถานเอกอัครราชทูตไทย

นายแพทย์วิชัย ชัยจิตวณิชกุล ประธานคณะกรรมการการศาสนาฯ พร้อมด้วยกรรมการท่านอื่น ๆ และผู้ร่วมเดินทาง พร้อมกัน ณ ทำเนียบฯ พณฯ เอกอัครราชทูตไทย เลขที่ ๑๐ Flower Rd., Colombo ๗. พณฯ เอกอัครราชทูต และคณะข้าราชการประจำสถานเอกอัครราชทูตไทย รับรอง

นายแพทย์วิชัย ชัยจิตวณิชกุล กล่าวมอบพระพุทธรูปพระพุทธรูปลิหิงค์จำลอง ซึ่งอัญเชิญไปในคราวนี้ “คณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม สภาผู้แทนราษฎร ได้อัญเชิญพระพุทธรูปพระพุทธรูปลิหิงค์จำลอง ขนาดหน้าตัก ๑๕ นิ้ว ฐานบัวสูง ๑๑ นิ้ว ฉัตร ๕ ชั้น ๑ ฉัตร พร้อมโต๊ะหมู่บูชา ๑ ชุด ๔ ตัว และกล่าวขอประทานโทษที่ไม่สามารถนำเตียงรองโต๊ะหมู่บูชามาได้ พร้อมทั้งเครื่องสักการะพานพุ่ม ๔ คู่ ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๕.๕ นิ้ว เป็นพานพุ่มเงิน พานพุ่มทอง

ขออำนาจแห่งพระพุทธรูปลิหิงค์ ปกป้อง ค้ำครอง พณฯ เอกอัครราชทูตไทย พร้อมด้วยข้าราชการและครอบครัวของท่าน และขอให้ประสพแต่ความสุขความเจริญ ตลอดกาลนิรันดร

พณฯ เอกอัครราชทูตไทย นายเจิม ติวยานนท์ รับมอบพระพุทธรูปลิหิงค์จำลองด้วยความโสมนัสที่มีพระพุทธรูปขนาดที่เหมาะสม จะประดิษฐานอยู่ที่ห้องรับรองนี้ตลอดไปเพื่อให้ ข้าราชการสถานทูตไทย ชาวไทยในศรีลังกา มีพระพุทธรูปจำลอง พระพุทธรูปลิหิงค์ สักการะในเทศกาลต่าง ๆ ต่อไป

เสร็จพิธีมอบพระพุทธรูปแล้ว คณะกรรมการการศาสนาฯ ลา พณฯ เอกอัครราชทูตไทย เพื่อเตรียมตัวเดินทางไปสนามบินนานาชาติบันดราเนยเก กลับกรุงเทพฯ ต่อไป

ภารกิจการเดินทางศึกษาดูงานด้านศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมของคณะกรรมการการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม สภาผู้แทนราษฎร ตั้งแต่วันอาทิตย์ที่ ๒๙ มิถุนายน ถึงวันพฤหัสบดีที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๔๖ บรรลุวัตถุประสงค์ของการเดินทางทุกประการ

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ

คณะกรรมการฯ มีข้อสังเกตว่าตลอดทั้งเกาะศรีลังกาปกคลุมด้วยแมกไม้เขียวชอุ่มกับที่ได้รับการขนานนามว่า มรกตแห่งเอเชีย ซึ่งประเทศไทยน่าจะน้อมมาศึกษาและปฏิบัติตาม

ประชาชนชาวศรีลังกา มีอัธยาศัยไมตรีดีมาก ยิ้มแย้มแจ่มใสเหมือน ๆ กับคนไทย ดำเนินชีวิตอย่างสงบเรียบง่าย

มีข้อสังเกตที่ควรแก่การพิจารณาอย่างยิ่ง ดังนี้

๑. วันสำคัญทางพุทธศาสนา ชาวพุทธศรีลังกาจะนุ่งขาว ห่มขาวไปร่วมพิธีกรรมทุกคน

๒. วันธรรมสวนะ คือ วันขึ้น ๑๕ ค่ำ วันแรม ๑๔ ค่ำ หรือ ๑๕ ค่ำ ตลอดจนวันสำคัญใน

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า คือ วันวิสาขบูชา วันอัฐมีบูชา วันมาฆบูชา ชาวพุทธศรีลังกาทุกคนจะถือมังสวิรัต

๓. ดอกไม้บูชาพระธาตุเขี้ยวแก้ว ใช้เฉพาะดอกมะลิเท่านั้น เห็นแล้วน่านุโมทนาเป็นอย่างยิ่ง เพราะสีขาว สีสวรรค์ ควกรแก่การเป็นมลาพุกทบูชา

๔. สถูป ที่เป็นต้นแบบเจดีย์ทรงลังกา (หรือโอคว่ำ) ใหญ่กว่าองค์จำลองที่นครศรีธรรมราช ๒ - ๓ เท่า เป็นนิมิตหมายว่า พระมหากษัตริย์ ผู้เจริญพระราชศรัทธา คือ พระเจ้าพุทธคามินือภัย ทรงสร้างพระเจดีย์ หรือสถูป "สุวรรณมาลิกเจดีย์" ทรงมีพระราชศรัทธาอย่างสูง ทรงบริจาคพระราชทรัพย์จำนวนมากไว้สวดก่อสร้างมหาศาล คณะผู้วิจัยขององค์การยูเนสโก คำนวณว่า ใช้อิฐก่อสร้างรูปร่างเหมือนขนมปังปอนด์ จำนวนไม่น้อยกว่า ๖๒ ล้านก้อน

คณะกรรมาธิการฯ และชาวไทยที่ไปพบเห็นแล้วชื่นชมโสมนัสเป็นที่ยิ่ง

๕. การถ่ายภาพ ณ สถานที่เคารพ ห้ามหันหลังให้แก่สถานที่หรือสิ่งเคารพ แต่เอียงข้างไม่เป็นไร นี่เป็นวัฒนธรรมท้องถิ่นควรแก่การศึกษาต่อไป

๖. ประเพณี - พิธีกรรมของพระสงฆ์ในศรีลังกา ดำเนินตามแบบอย่างที่เราเคยคุ้นเคย ท่านเจ้าคุณพระอุมาลีเถระ แห่งกรุงศรีอยุธยา นำไปฟื้นฟูตั้งแต่ พ.ศ. ๒๒๙๔ ยังคงอยู่ตราบเท่าทุกวันนี้ อาทิเช่น คำสวดอนุโมทนา ให้พรญาติ - โยม ที่ถวายปัจจัยไทยธรรม เหมือนกันกับคำสวดอนุโมทนา ให้พร ของพระสงฆ์ไทยทุกประการ ต่างแต่ทางเสียงเท่านั้นที่เพี้ยน ๆ กัน

๗. การท่องเที่ยว-ควรมีความร่วมมือกันทางการท่องเที่ยววัฒนธรรมซึ่งเรียกว่า Tourism Culture เนื่องจากพระพุทธศาสนา ศรีลังกากับไทย ใกล้ชิดกัน เพราะนับถือพระพุทธศาสนา นิกายเถรวาทเช่นกัน และยังมีพระพุทธศาสนาฝ่ายสยามวงศ์ในศรีลังกาด้วย ในสมัยสุโขทัย พ่อขุนรามคำแหงมหาราช ได้อาราธนาสมเด็จพระสังฆราช คือ สมเด็จพระมหาเถระศรีศรัทธาจุฬาราชมุนี ศรีรัตนลังกาที่ป สวามีเป็นเจ้า มาเทศนาโปรดประชาชนชาวพุทธแห่งกรุงสุโขทัย และได้สร้างพระเจดีย์ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ไว้ที่วัดมหาธาตุ เป็นวัดประจำพระราชวังสุโขทัย ปัจจุบันเป็นตราสัญลักษณ์แห่งจังหวัดสุโขทัยด้วย นักท่องเที่ยวจะได้เยี่ยมชมสถานที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา ทางประวัติศาสตร์ ทางศิลปะและวัฒนธรรมของประเทศไทยและของประเทศศรีลังกา โดยเฉพาะสถานที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา เช่น ในประเทศไทยมีพระเจดีย์ช้างรอบที่อุทยานมรดกโลกกำแพงเพชร เจดีย์วัดช้างล้อมที่อุทยานมรดกโลกศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย และที่เมืองอนุราชปุระ ก็มีพระเจดีย์ช้างล้อม คือ รุวันเวลิสยะเจดีย์ พร้อมทั้งเป็นเจดีย์ทรงลังกา มีฐานสี่เหลี่ยม เป็นที่ตั้งของส่วนยอดอันประกอบด้วย ปล้องไฉน คล้ายกันกับองค์พระปฐมเจดีย์ของเรา และพระเจดีย์องค์อื่น ๆ รวมทั้งพระวิหารต่าง ๆ ก็มีลักษณะคล้ายคลึงกัน ตามลักษณะของศิลปะและวัฒนธรรมพระพุทธศาสนาฝ่ายเถรวาท

นอกจากนี้ไทยและศรีลังกายังมีความคล้ายกันในด้านศิลปะจารึกคล้ายกันกล่าวคือ ศิลปะจารึกของพระเจ้านิสิสสัมมาแห่งเมืองโปโลนนารูวะ เป็นแผ่นศิลา ความกว้างประมาณ ๔.๗ ฟุต ความยาวประมาณ ๒.๗ ฟุต และหนา ๒๒ นิ้ว มีข้อความจารึกเรื่องการสรรเสริญพระพุทธรูป พระธรรมคุณ และพระสังฆคุณ และยกพระเกียรติพระเจ้านิสิสสัมมา ซึ่งจารึกบันทึกไว้บนแผ่นหินด้วยภาษาสิงหล

สำหรับไทยหลักศิลาจารึกของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชแห่งกรุงสุโขทัย โดยเฉพาะ ๖ หลัก ได้จารึกบันทึกข้อความต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องเมืองสุโขทัย และพระพุทธศาสนา ตามการค้นพบของกรมศิลปากร หลักศิลาจารึกมีกว่า ๖๐ หลัก

กล่าวได้ว่า ทั้งแผ่นศิลาจารึกของพระเจ้านริศสังกมลา และหลักศิลาจารึกของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช มีลักษณะคล้ายกัน คือ การจารึกบันทึกเหตุการณ์บ้านเมือง และศาสนกิจแห่งพระพุทธศาสนาในฝ่ายเถรวาทเช่นกัน

ทั้งนี้อาจขยายเป็น Tourism Routing เชื่อมโยงกันได้หลายประเทศ กล่าวคือ ศรีลังกา-อินเดีย-พม่า-กัมพูชา-ไทย โดยใช้เส้นทางการท่องเที่ยวโบราณสถานที่สำคัญอันเกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาทั้งฝ่ายมหายานและเถรวาทในประเทศที่กล่าวมา

คณะผู้จัดทำรายงาน

๑. อาจารย์ประสิทธิ์ ชันธีรวิทย์
๒. ดร.สมบุญ ดวงสโมสร
๓. ดร.ปราณี เกียรติสุระยานนท์

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐

“มาตรา ๑๘๙ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา มีอำนาจเลือกสมาชิกของแต่ละสภาตั้งเป็นคณะกรรมการสามัญ และมีอำนาจเลือกบุคคลผู้เป็นสมาชิกหรือมิได้เป็นสมาชิก ตั้งเป็นคณะกรรมการวิสามัญ เพื่อกระทำกิจการพิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใด ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสภาแล้วรายงานต่อสภา มติตั้งคณะกรรมการวิสามัญดังกล่าวต้องระบุกิจการหรือเรื่องให้ชัดเจนและไม่ซ้ำหรือซ้อนกัน

คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งย่อมมีอำนาจออกคำสั่งเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใด มาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องที่พิจารณาสอบสวนหรือศึกษาอยู่นั้นได้

ในกรณีที่บุคคลตามวรรคสองเป็นข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ให้ประธานคณะกรรมการแจ้งให้รัฐมนตรีซึ่งบังคับบัญชาหรือกำกับดูแล หน่วยงานที่บุคคลนั้นสังกัดทราบและมีคำสั่งให้บุคคลนั้นดำเนินการตามวรรคสอง เว้นแต่เป็นกรณีที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยหรือประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน ให้ถือว่าเป็นเหตุยกเว้นการปฏิบัติตามวรรคสอง

เอกสิทธิ์ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๘๗ และมาตรา ๑๘๘ นั้น ให้คุ้มครองถึงบุคคลผู้กระทำหน้าที่ตามมาตรานี้ด้วย

กรรมการสามัญซึ่งตั้งจากผู้ซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมด ต้องมีจำนวนตามหรือใกล้เคียงกับอัตราส่วนของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของแต่ละพรรคการเมืองหรือกลุ่มพรรคการเมืองที่มีอยู่ในสภาผู้แทนราษฎร

ในระหว่างที่ยังไม่มีข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎรตามมาตรา ๑๘๑ ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้กำหนดอัตราส่วนตามวรรคห้า”
